

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

РІШЕННЯ

25 лютого 2021 р.

Київ

№ 123-р

Про розгляд справи
про державну допомогу

Антимонопольний комітет України (далі – Комітет), розглянувши справу № 500-26.15/71-20-ДД про державну допомогу та подання Департаменту моніторингу і контролю державної допомоги про попередні результати розгляду справи від 15.02.2021 № 500-26.15/71-20-ДД/59-спр,

ВСТАНОВИВ:

В Антимонопольному комітеті України (далі – Комітет) розглянуто повідомлення про нову державну допомогу (zareєстроване в Комітеті 18.05.2020 за № 1495-ПДД/2) Департаменту забезпечення ресурсних платежів Сумської міської ради (далі – Департамент Сумської МР) та розпорядженням заступника Голови Комітету – державного уповноваженого від 25.08.2020 № 04/240-р розпочато розгляд справи № 500-26.15/71-20-ДД про державну допомогу для проведення поглибленого аналізу допустимості державної допомоги для конкуренції, у ході якої встановлено таке.

1. ПОРЯДОК ПОВІДОМЛЕННЯ ПРО ПІДТРИМКУ

- (1) Департаментом Сумської МР подано повідомлення про нову державну допомогу (zareєстроване в Комітеті 18.05.2020 за № 1495-ПДД/2) щодо надання державної допомоги у формі встановлення пільг зі сплати земельного податку (далі – Повідомлення) у порядку, передбаченому статтею 9 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» (далі – Закон).
- (2) Листом Комітету від 01.06.2020 № 500-29/04-7885 Повідомлення було залишено без руху та встановлено тридцятиденний строк для усунення недоліків і надання додаткової інформації.
- (3) Департаментом Сумської МР усунено недоліки та надано запитувану інформацію, яка надійшла на Портал державної допомоги 24.06.2020 за № 1586-ПДД/4.
- (4) Повідомлення прийнято до розгляду Комітетом 24.06.2020.

- (5) За результатами розгляду Повідомлення розпорядженням заступника Голови Комітету – державного уповноваженого Комітету від 25.08.2020 № 04/240-р розпочато розгляд справи про державну допомогу № 500-26.15/71-20-ДД.
- (6) Листом від 26.08.2020 № 500-26.15/04-11737 Комітет повідомив Департамент Сумської МР про початок розгляду справи.
- (7) Листом від 05.11.2020 № 500-26.15/04-15199 Комітет надіслав запит Департаменту Сумської МР про надання інформації.
- (8) Листом від 07.12.2020 № 06.01-18/8669 (zareestrovaniy u Komiteti 09.12.2020 za № 5-09/16312) Департамент Сумської МР надав додаткову інформацію.
- (9) Листом від 15.02.2021 № 500-26.15/04-2377 надіслано Сумській міській раді (далі – Сумська МР) подання від 15.02.2021 № 500-26.15/71-20-ДД/59-спр про попередні результати розгляду справи (далі – Подання).
- (10) Листом від 22.02.2021 № 06.01-18/1487 (zareestrovaniy u Komiteti 23.02.2021 za № 5-01/2518) Департаментом Сумської МР надано зауваження до Подання.

2. ВІДОМОСТІ ВІД НАДАВАЧА ПІДТРИМКИ

2.1. НАДАВАЧ ПІДТРИМКИ

- (11) Сумська міська рада (далі – Сумська МР, Надавач) (майдан Незалежності, 2, м. Суми, 40030, ідентифікаційний код юридичної особи 23823253).

2.2. ОТРИМУВАЧ ПІДТРИМКИ

- (12) Суб'єкти господарювання.

2.3. МЕТА (ЦІЛЬ) ПІДТРИМКИ

- (13) Метою (ціллю) підтримки є сприяння окремим видам господарської діяльності.

2.4. ОЧІКУВАНИЙ РЕЗУЛЬТАТ

- (14) Покращення обслуговування населення міста Суми.

2.5. ФОРМА ПІДТРИМКИ

- (15) Пільги зі сплати земельного податку.

2.6. ПІДСТАВА ДЛЯ НАДАННЯ ПІДТРИМКИ

- (16) Податковий кодекс України (далі – Кодекс).
- (17) Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні».
- (18) Постанова Кабінету Міністрів України від 24.05.2017 № 483 «Про затвердження форм типових рішень про встановлення ставок та пільг із плати земельного податку та податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки».

(19) Проект рішення Сумської міської ради «Про встановлення плати за землю» (далі – Проект рішення).

2.7. ТРИВАЛІСТЬ ПІДТРИМКИ

(20) З 01.01.2021 по 31.12.2021.

2.8. ІНФОРМАЦІЯ ЩОДО ПРОГРАМИ

(21) Відповідно до інформації, наданої Повідомленням:

- Сумською міською радою відповідно до вимог чинного законодавства вирішено встановити пільги зі сплати земельного податку на 2021 рік підприємствам та закладам комунальної форми власності, засновниками яких є Сумська міська рада, Сумська обласна рада та Сумська районна рада за основними видами їх економічної діяльності:
 - пасажирський наземний транспорт міського та приміського сполучення;
 - інший пасажирський наземний транспорт, н.в.і.у. (не введені в інші угруповання);
 - розподілення електроенергії;
 - забір, очищення та постачання води;
 - надання ландшафтних послуг;
 - надання інших допоміжних комерційних послуг, н.в.і.у. (не введені в інші угруповання);
 - допоміжне обслуговування авіаційного транспорту;
 - діяльність із підтримки театральних і концертних заходів;
 - функціонування театральних і концертних залів;
 - театральна та концертна діяльність;
 - будівництво доріг і автострад;
 - інші види діяльності з прибирання;
 - регулювання чисельності безпритульних тварин шляхом їх вилову, біостерилізації, утримання їх у притулках;
 - діяльність лікарняних закладів;
- позитивний внесок державної допомоги в досягнення загального економічного та соціального інтересу – це покращення обслуговування населення міста Суми (охорона здоров'я, водопостачання, освітлення міста, збільшення та покращення парку комунального транспорту, озеленення та благоустрій міста, культурний розвиток, санітарне очищення тощо);
- вивільнені кошти в результаті застосування пільг зі сплати земельного податку повинні спрямовуватися на витрати, визначені підпунктами 2 і 3 пункту 3 Критеріїв оцінки допустимості державної допомоги суб'єктам господарювання для забезпечення розвитку регіонів та підтримки середнього та малого підприємництва, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 07.02.2018 № 57 (крім суб'єктів господарювання, які здійснюють діяльність у сфері спорту, культури, збереження спадщини та багатофункціональної рекреаційної інфраструктури).
- розмір вивільнених коштів від надання пільг зі сплати земельного податку на витрати для суб'єктів господарювання, які здійснюють діяльність у сфері спорту та багатофункціональної рекреаційної інфраструктури, для суб'єктів господарювання, які здійснюють діяльність у сфері культури, збереження спадщини:
 - на операційну діяльність не повинен перевищувати розміру операційних збитків суб'єкта господарювання за попередній звітний період (рік, квартал, півріччя, 9 місяців);
 - на інвестиційну діяльність дорівнює різниці між вартістю інвестиційного проекту та операційного прибутку за попередній звітний рік;

отримувач повинен відшкодувати отриману державну допомогу на операційну та/або інвестиційну діяльність надавачу в разі отримання операційного прибутку за попередній звітний період з урахуванням вимог чинного законодавства;

- сукупний розмір державної допомоги (в тому числі пільг зі сплати земельного податку) на покриття відповідних витрат, якщо суб'єкт господарювання є отримувачем державної допомоги за різними програмами державної допомоги та/або індивідуальної державної допомоги, визначається з урахуванням вимог пункту 7 Критеріїв оцінки допустимості державної допомоги суб'єктам господарювання для забезпечення розвитку регіонів та підтримки середнього та малого підприємництва, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 07.02.2018 № 57.

(22) Відповідно до Проекту Рішення:

- пільги для фізичних та юридичних осіб, надані відповідно до пункту 284.1 статті 284 Кодексу, поширюються на:

Група платників, категорія / цільове призначення земельних ділянок		Розмір пільги (відсотків суми податкового зобов'язання за рік)
№ п/п	1	2
1	Органи державної влади та органи місцевого самоврядування, органи прокуратури, заклади, установи та організації, спеціалізовані санаторії України для реабілітації, лікування та оздоровлення хворих, військові формування, утворені відповідно до законів України, Збройні Сили України та Державна прикордонна служба України, які повністю утримуються за рахунок коштів державного або місцевих бюджетів	100
2	Підприємства та заклади комунальної форми власності, засновниками яких є Сумська міська рада, Сумська обласна рада та Сумська районна рада, за такими основними видами економічної діяльності:	
	1) пасажирський наземний транспорт міського та приміського сполучення	100
	2) інший пасажирський наземний транспорт, н.в.і.у. (не введені в інші угруповання)	100
	3) розподілення електроенергії	100
	4) забір, очищення та постачання води	100
	5) надання ландшафтних послуг	100
	6) надання інших допоміжних комерційних послуг, н.в.і.у. (не введені в інші угруповання)	100
	7) допоміжне обслуговування авіаційного транспорту	100
	8) діяльність із підтримки театральних і концертних заходів	100

9) функціонування театральних і концертних залів	100
10) театральна та концертна діяльність	100
11) будівництво доріг і автострад	100
12) інші види діяльності з прибирання	100
13) регулювання чисельності безпритульних тварин шляхом їх вилову, біостерилізації, утримання їх у притулках	100
14) діяльність лікарняних закладів	100

- встановлено Порядок та підстави надання пільг зі сплати земельного податку, визначених у пункті 2 таблиці:

1. Вивільнені кошти в результаті застосування пільг зі сплати земельного податку повинні спрямовуватися на витрати, визначені в підпунктах 2 і 3 пункту 3 Критеріїв оцінки допустимості державної допомоги суб'єктам господарювання для забезпечення розвитку регіонів та підтримки середнього та малого підприємництва, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 07.02.2018 № 57 (крім суб'єктів господарювання, які здійснюють діяльність у сфері спорту, культури, збереження спадщини та багатофункціональної рекреаційної інфраструктури).

2. Розмір вивільнених коштів від надання пільг зі сплати земельного податку на витрати, зазначені в попередньому пункті, не повинен перевищувати:

- для суб'єктів великого підприємництва – до 50 відсотків витрат відповідно до підпункту 2 пункту 3 Критеріїв оцінки допустимості державної допомоги суб'єктам господарювання для забезпечення розвитку регіонів та підтримки середнього та малого підприємництва, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 07.02.2018 № 57;

- для суб'єктів середнього підприємництва — до 60 відсотків таких витрат;

- для суб'єктів малого підприємництва — до 70 відсотків таких витрат.

3. Допомога для суб'єктів господарювання, які здійснюють діяльність у сфері спорту та багатофункціональної рекреаційної інфраструктури, для суб'єктів господарювання, які здійснюють діяльність у сфері культури, збереження спадщини, може надаватись у формі:

- інвестиційної допомоги, включаючи допомогу на будівництво та модернізацію культурної інфраструктури. Прийнятними витратами на інвестиційну допомогу є інвестиційні витрати з матеріальних та нематеріальних активів, у тому числі:

- витрати на будівництво, модернізацію, придбання, збереження та вдосконалення інфраструктури, якщо для культурних цілей використовується щонайменше 80 % часу або пропускної здатності на рік;

- витрати на придбання, включаючи лізинг, передачу володіння або фізичне переміщення культурної спадщини;

- витрати на охорону, збереження і відновлення матеріальної та нематеріальної культурної спадщини, включаючи додаткові витрати на зберігання на відповідних умовах, спеціальні інструменти, матеріали та витрати на документацію, дослідження, цифровізацію та публікацію;

- витрати на покращення доступності культурної спадщини для громадськості, включаючи витрати на оцифрування та інші нові технології, витрати на поліпшення доступності для людей з особливими потребами (зокрема, рампи та ліфти для людей з обмеженими фізичними можливостями, позначення Брайля та практичні експонати в музеях) та заохочення культурного розмаїття щодо презентацій, програм та відвідувачів;

- витрати на культурні проекти та заходи, програми співпраці та обміну, а також гранти, включаючи витрати на процедури відбору, витрати на просування та витрати, безпосередньо пов'язані з проектом.

- операційної допомоги. Допустимими витратами на операційну допомогу є:
 - витрати, пов'язані з постійною або періодичною діяльністю культурно-освітньої установи чи об'єкта культурної спадщини, включаючи виставки, вистави й заходи та подібні культурні заходи, що відбуваються під час звичайної діяльності;
 - витрати на культурно-мистецьку освіту, а також сприяння зростанню розуміння важливості захисту та пропаганди різноманіття форм культурного самовираження через освітні програми та програми підвищення обізнаності громадськості, в тому числі з використанням нових технологій;
 - витрати на покращення доступу громадськості до закладів культури або об'єктів культурної спадщини та їх діяльності, включаючи витрати на оцифрування та використання нових технологій, а також витрати на поліпшення доступності для людей з інвалідністю;
 - експлуатаційні витрати, безпосередньо пов'язані з культурним проєктом або діяльністю, такі як оренда або оренда нерухомості та культурних об'єктів, транспортні витрати, матеріали та матеріали, безпосередньо пов'язані з культурним проєктом або діяльністю, архітектурні споруди для виставок та постановок, позика, оренда та амортизація інструментів, програмне забезпечення та обладнання, витрати на право доступу до робіт авторського права та інші пов'язані із захистом права інтелектуальної власності, витрати на рекламу та витрати, понесені безпосередньо внаслідок реалізації проєкту або діяльності; амортизаційні відрахування та витрати на фінансування є прийнятними, якщо вони не були оплачені інвестиційною допомогою;
 - витрати на персонал, що працює на об'єкті культурної спадщини, або на проєкт;
 - витрати на консультативні та допоміжні послуги, що надаються сторонніми консультантами та постачальниками послуг, понесені безпосередньо в результаті реалізації проєкту;
 - для інвестиційної допомоги розмір не повинен перевищувати різниці між прийнятними витратами та операційним прибутком інвестиції. Операційний прибуток буде відрахований із дозволених витрат заздалегідь, враховуючи обґрунтовані прогнози, або за допомогою зворотного механізму стягнень, тобто шляхом повернення надавачу допомоги суми допомоги, що перевищує різницю між дозволеними витратами та операційним прибутком від інвестицій;
 - для надання операційної допомоги розмір допомоги не повинен перевищувати операційних збитків за відповідний період. Це також має бути забезпечено заздалегідь, враховуючи обґрунтовані прогнози або за допомогою механізму зворотного стягнення, тобто шляхом повернення надавачу допомоги суми допомоги, що перевищує операційні збитки за відповідний період.
4. Розмір вивільнених коштів від надання пільг зі сплати земельного податку на витрати для суб'єктів господарювання, які здійснюють діяльність у сфері спорту та багатофункціональної рекреаційної інфраструктури, для суб'єктів господарювання, які здійснюють діяльність у сфері культури, збереження спадщини:
- на операційну діяльність не повинен перевищувати розміру операційних збитків суб'єкта господарювання за попередній звітний період (рік, квартал, півріччя, 9 місяців);
 - на інвестиційну діяльність дорівнює різниці між вартістю інвестиційного проєкту та операційного прибутку за попередній звітний рік;
 - отримувач повинен відшкодувати отриману державну допомогу на операційну та/або інвестиційну діяльність надавачу в разі отримання операційного прибутку за попередній звітний період з урахуванням вимог чинного законодавства.
5. Пільга зі сплати земельного податку не надається суб'єктам господарювання, яких визнано банкрутами, стосовно яких порушено справу про банкрутство, які перебувають на стадії ліквідації, мають прострочену більш як шість місяців заборгованість перед державним (місцевим) бюджетом, Пенсійним фондом України та фондами загальнообов'язкового державного соціального страхування, що підтверджується

відповідними органами державної влади, визнають свою неспроможність своєчасно виконати зобов'язання перед кредиторами через незадовільний стан фінансово-господарської діяльності. Обмеження, викладені в цьому пункті, не поширюються на суб'єктів господарювання, які не є отримувачами державної допомоги в розумінні Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання».

6. Сукупний розмір державної допомоги (в тому числі пільг зі сплати земельного податку) на покриття відповідних витрат, якщо суб'єкт господарювання є отримувачем державної допомоги за різними програмами державної допомоги та/або індивідуальної державної допомоги, визначається з урахуванням вимог пункту 7 Критеріїв оцінки допустимості державної допомоги суб'єктам господарювання для забезпечення розвитку регіонів та підтримки середнього та малого підприємництва, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 07.02.2018 № 57.

7. Пільга не застосовується у разі невикористання земельних ділянок за цільовим призначенням.

8. Структурні підрозділи Сумської міської ради, Сумської обласної ради, Сумської районної ради, які відповідно до своїх функціональних обов'язків є головними розпорядниками бюджетних коштів та контролюють діяльність підприємств та закладів комунальної форми власності, що користуються пільгами зі сплати земельного податку, зобов'язані щороку, до 1 квітня наступного за звітним, у визначеному Законом України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» порядку подавати до Антимонопольного комітету України інформацію про чинну державну допомогу суб'єктам господарювання.

9. Підприємства та заклади комунальної форми власності, які користуються пільгами зі сплати земельного податку, зобов'язані щоквартально до 20 числа місяця, наступного за звітним кварталом, надавати наростаючим підсумком звіт структурним підрозділам Сумської міської ради, Сумської обласної ради, Сумської районної ради, які відповідно до своїх функціональних обов'язків є головними розпорядниками бюджетних коштів та контролюють діяльність підприємств і закладів комунальної форми власності, про розмір отриманої пільги та напрями використання вивільнених коштів від надання пільг зі сплати земельного податку.

3. ІНФОРМАЦІЯ, ОТРИМАНА В ХОДІ РОЗГЛЯДУ СПРАВИ

(23) У ході розгляду справи від Надавача отримано наступну інформацію.

(24) Основною метою надання пільг зі сплати земельного податку комунальним підприємствам (закладам) Сумської міської ради є забезпечення їх обіговими коштами, що, у свою чергу, призведе до покращення обслуговування населення міста Суми (охорони здоров'я, водопостачання, водовідведення, освітлення міста, озеленення та благоустрою міста, транспортного сполучення, культурного розвитку, санітарного очищення міста тощо).

(25) *Щодо закладів, установ та організацій, спеціалізованих санаторіїв України для реабілітації, лікування та оздоровлення хворих, які повністю утримуються за рахунок коштів державного або місцевих бюджетів.*

(26) Надавач вважає, що надання пільг зі сплати земельного податку закладам, установам, організаціям, спеціалізованим санаторіям для реабілітації, лікування та оздоровлення хворих, які повністю утримуються за рахунок коштів державного або місцевих бюджетів, не є державною допомогою, оскільки пільги надаються юридичним особам - закладам, установам, організаціям (не суб'єктам господарювання), які здійснюють лікувальні заходи, що спрямовані на відновлення порушених чи втрачених функцій

організму особи, забезпечення повернення особи до нормальної життєдіяльності, профілактики ускладнень і рецидивів захворювання (природно-кліматичне лікування, медикаментозна терапія, фізіотерапія, дієтотерапія, лікувальна фізкультура та інші методи лікування) на безоплатній основі.

- (27) Разом з тим Проектом рішення не передбачено будь-яких критеріїв характеру діяльності суб'єктів господарювання, які належать до цієї категорії платників податку. Крім цього, Надавачем не надано (хоча це було запитано у вимогах Комітету) інформації, які саме суб'єкти господарювання підпадають під зазначену категорію платників податку, та підтвердження того, що вони дійсно не надають платних послуг і, відповідно, не здійснюють економічної діяльності.
- (28) *Щодо підприємств та закладів комунальної форми власності, засновниками яких є Сумська міська рада, Сумська обласна рада та Сумська районна рада, за такими основними видами економічної діяльності: пасажирський наземний транспорт міського та приміського сполучення.*
- (29) Відповідно до інформації, наданої Надавачем, до зазначеної категорії суб'єктів господарювання, які мають пільгу зі сплати земельного податку, належить комунальне підприємство Сумської міської ради «Електроавтотранс» (далі – КП СМР «Електроавтотранс»), метою встановлення пільги зі сплати земельного податку для якого є зменшення фінансового навантаження та покращення фінансового стану підприємства. Вивільнені кошти в результаті застосування пільги зі сплати земельного податку підприємство спрямовує на здійснення капітальних ремонтів громадського транспорту (тролейбуси, автобуси). Економічний ефект від надання пільг зі сплати земельного податку полягає в забезпеченні стабільної роботи громадського транспорту в місті та розвитку економічної діяльності підприємства (розширення автопарку).
- (30) Отже, Надавачем надано інформацію, що підтверджує економічний характер діяльності зазначеного суб'єкта господарювання.
- (31) *Щодо підприємств та закладів комунальної форми власності, засновниками яких є Сумська міська рада, Сумська обласна рада та Сумська районна рада, за такими основними видами економічної діяльності: інший пасажирський наземний транспорт, н.в.і.у. (не введені в інші угруповання).*
- (32) Відповідно до інформації, наданої Надавачем, до зазначеної категорії суб'єктів господарювання, які мають пільгу зі сплати земельного податку, належить комунальне автотранспортне підприємство Сумської обласної ради.
- (33) Разом із тим Надавачем не надано будь-якої інформації щодо економічної та неекономічної діяльності підприємства, хоча це було запитано у вимогах Комітету.
- (34) *Щодо підприємств та закладів комунальної форми власності, засновниками яких є Сумська міська рада, Сумська обласна рада та Сумська районна рада, за такими основними видами економічної діяльності: розподілення електроенергії.*
- (35) Відповідно до інформації, наданої Надавачем, до зазначеної категорії суб'єктів господарювання, які мають пільгу зі сплати земельного податку, належить комунальне підприємство електричних мереж зовнішнього освітлення «Міськесвітло» Сумської міської ради (далі – КП ЕЗО «Міськесвітло» СМР), відповідно до Статуту якого основним видом економічної діяльності є розподілення електричної енергії (за КВЕД 35.13). Вивільнені кошти в результаті застосування пільг зі плати земельного податку

спрямовуються на витрати, пов'язані з основним видом діяльності та визначені підпунктами 2 і 3 пункту 3 Критеріїв оцінки допустимості державної допомоги суб'єктам господарювання для забезпечення розвитку регіонів та підтримки середнього та малого підприємництва, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 07.02.2018 № 57.

- (36) *Щодо підприємств та закладів комунальної форми власності, засновниками яких є Сумська міська рада, Сумська обласна рада та Сумська районна рада, за такими основними видами економічної діяльності: забір, очищення та постачання води.*
- (37) Відповідно до інформації, наданої Надавачем, до зазначеної категорії суб'єктів господарювання, які мають пільгу зі сплати земельного податку, належить комунальне підприємство «Міськводоканал» Сумської міської ради (далі – КП «Міськводоканал» СМР), основним видом діяльності якого є «Забір, очищення та постачання води» (за КВЕД 36.00), займає монопольне становище на ринку з надання послуг централізованого водопостачання та водовідведення на території м. Суми. Фактично КП «Міськводоканал» СМР здійснює господарську діяльність як за рахунок коштів, отриманих від надання послуг із централізованого водопостачання та водовідведення, так і за рахунок коштів, які виділяються засновником підприємства: Сумською міською радою, для використання таких коштів під певні програми (для цільового використання), у тому числі для реформування і розвитку житлово-комунального господарства м. Суми. Кошти, заощаджені від сплати земельного податку, підприємство використовує на ремонт обладнання у сфері централізованого водопостачання та водовідведення.
- (38) *Щодо підприємств та закладів комунальної форми власності, засновниками яких є Сумська міська рада, Сумська обласна рада та Сумська районна рада, за такими основними видами економічної діяльності: надання ландшафтних послуг.*
- (39) Відповідно до інформації, наданої Надавачем, до зазначеної категорії суб'єктів господарювання, які мають пільгу зі сплати земельного податку, належить комунальне підприємство «Зелене будівництво» Сумської міської ради, основним видом діяльності якого є «Надання ландшафтних послуг» (за КВЕД 81.30). У результаті отримання пільги зі сплати земельного податку підприємство заощадило кошти, які були спрямовані на поточний та капітальний ремонт обладнання та будівель, за рахунок чого здешевлено вартість наданих послуг.
- (40) У наступному році підприємство планує здійснення поточного та капітального ремонту основних засобів (газонокосарки, які використовуються для надання ландшафтних послуг; бензопили - для своєчасного підрізання крон дерев), зможе проводити поточні ремонти виробничих приміщень, адмінбудівлі. На кошти, заощаджені на податкових пільгах у 2021 році, підприємство планує зробити поточний ремонт теплиць, провести капітальний ремонт автомобілів, що зменшить вартість надання послуг.
- (41) Разом із тим Надавачем не надано будь-якої інформації щодо економічної та неекономічної діяльності підприємства, хоча це було передбачено вимогами Комітету.
- (42) *Щодо підприємств та закладів комунальної форми власності, засновниками яких є Сумська міська рада, Сумська обласна рада та Сумська районна рада, за такими основними видами економічної діяльності: надання інших допоміжних комерційних послуг, н.в.і.у. (не введені в інші угруповання).*
- (43) Відповідно до інформації, наданої Надавачем, до зазначеної категорії суб'єктів господарювання, які мають пільгу зі сплати земельного податку, належить комунальне

підприємство «Сумикомунінвест» Сумської міської ради (далі – КП «Сумикомунінвест» СМР), основним видом діяльності якого є надання інших допоміжних комерційних послуг (за КВЕД 82.09) на території дитячого парку «Казка». Підприємство проводить різноманітні заходи для мешканців міста, що мають соціально значущий характер. Заощаджені кошти від сплати земельного податку підприємство спрямовує на зменшення поточних втрат на основний вид діяльності.

- (44) Без податкової пільги КП «Сумикомунінвест» СМР матиме великі збитки через низьку рентабельність. Пільга зі сплати земельного податку надає можливість КП «Сумикомунінвест» СМР здійснювати беззбиткову фінансово-господарську діяльність, своєчасно виплачувати заробітну плату, створювати робочі місця, утримувати територію дитячого парку «Казка», площа якого 12,0 га, у належному санітарному стані, проводити різноманітні заходи соціально значущого характеру.
- (45) Разом із тим Надавачем не надано будь-якої інформації щодо економічної та неекономічної діяльності підприємства, хоча це було запитано у вимогах Комітету.
- (46) *Щодо підприємств та закладів комунальної форми власності, засновниками яких є Сумська міська рада, Сумська обласна рада та Сумська районна рада, за такими основними видами економічної діяльності: допоміжне обслуговування авіаційного транспорту.*
- (47) Відповідно до інформації, наданої Надавачем, до зазначеної категорії суб'єктів господарювання, які мають пільгу зі сплати земельного податку, належить обласне комунальне підприємство «Аеропорт Суми».
- (48) Разом із тим Надавачем не надано будь-якої інформації щодо економічної та неекономічної діяльності підприємства, хоча це було запитано у вимогах Комітету.
- (49) *Щодо підприємств та закладів комунальної форми власності, засновниками яких є Сумська міська рада, Сумська обласна рада та Сумська районна рада, за такими основними видами економічної діяльності: діяльність із підтримки театральних і концертних заходів.*
- (50) Відповідно до інформації, наданої Надавачем, до зазначеної категорії суб'єктів господарювання, які мають пільгу зі сплати земельного податку, належить комунальний заклад культури Сумської обласної ради «Сумська обласна філармонія».
- (51) Разом із тим Надавачем не надано будь-якої інформації щодо економічної та неекономічної діяльності підприємства, хоча це було запитано у вимогах Комітету.
- (52) *Щодо підприємств та закладів комунальної форми власності, засновниками яких є Сумська міська рада, Сумська обласна рада та Сумська районна рада, за такими основними видами економічної діяльності: функціонування театральних і концертних залів.*
- (53) Надавачем не надано будь-якої інформації щодо зазначеної категорії платників податку.
- (54) *Щодо підприємств та закладів комунальної форми власності, засновниками яких є Сумська міська рада, Сумська обласна рада та Сумська районна рада, за такими основними видами економічної діяльності: театральна та концертна діяльність.*

- (55) Відповідно до інформації, наданої Надавачем, до зазначеної категорії суб'єктів господарювання, які мають пільгу зі сплати земельного податку, належить комунальний заклад культури Сумської обласної ради «Сумський обласний академічний театр драми та музичної комедії ім. М.С. Щепкіна» та комунальний заклад культури Сумської обласної ради «Сумський обласний театр для дітей та юнацтва».
- (56) Разом із тим Надавачем не надано будь-якої інформації щодо економічної та неекономічної діяльності підприємств, хоча це було запитано у вимогах Комітету.
- (57) *Щодо підприємств та закладів комунальної форми власності, засновниками яких є Сумська міська рада, Сумська обласна рада та Сумська районна рада, за такими основними видами економічної діяльності: будівництво доріг та автострад.*
- (58) Відповідно до інформації, наданої Надавачем, до зазначеної категорії суб'єктів господарювання, які мають пільгу зі сплати земельного податку, належить комунальне підприємство «Шляхрембуд» Сумської міської ради, основний вид діяльності якого є будівництво доріг та автострад (за КВЕД 42.1 1).
- (59) Надана пільга комунальному підприємству «Шляхрембуд» Сумської міської ради зі сплати земельного податку полягає в скороченні витрат на провадження основного виду діяльності.
- (60) Разом із тим Надавачем не надано будь-якої інформації щодо економічної та неекономічної діяльності підприємства, хоча це було запитано у вимогах Комітету.
- (61) *Щодо підприємств та закладів комунальної форми власності, засновниками яких є Сумська міська рада, Сумська обласна рада та Сумська районна рада, за такими основними видами економічної діяльності: інші види діяльності з прибирання.*
- (62) Відповідно до інформації, наданої Надавачем, до зазначеної категорії суб'єктів господарювання, які мають пільгу зі сплати земельного податку, належить комунальне підприємство «Спеціалізований комбінат» (далі – КП «Спеціалізований комбінат»), основним видом діяльності якого є інші види діяльності з прибирання (за КВЕД 81.29), також відповідно до статутної діяльності забезпечує загальноекономічні інтереси Сумської міської громади з утримання 13 міських кладовищ загальною площею 94,1753 га, утримання спеціалізованої служби з підбору та доставки до моргів трупів, поховання безрідних осіб та осіб, від яких відмовилися рідні, утримання насосної станції з відкачування ґрунтових вод у приватному секторі, утримання громадського туалету в міському сквері «Дружба», а також святкового оформлення міста.
- (63) Разом із тим Надавачем не надано будь-якої інформації щодо економічної та неекономічної діяльності підприємства, хоча це було запитано у вимогах Комітету.
- (64) *Щодо підприємств та закладів комунальної форми власності, засновниками яких є Сумська міська рада, Сумська обласна рада та Сумська районна рада, за такими основними видами економічної діяльності: регулювання чисельності безпритульних тварин шляхом їх вилову, біостерилізації, утримання їх у притулках.*
- (65) Відповідно до інформації, наданої Надавачем, до зазначеної категорії суб'єктів господарювання, які мають пільгу зі сплати земельного податку, належить комунальне підприємство «Центр догляду за тваринами» Сумської міської ради, яке здійснює діяльність щодо контролю за дотриманням Правил утримання тварин у місті Суми; реєстрації домашніх тварин, що утримуються на території м. Суми; регулювання

чисельності безпритульних тварин шляхом їх вилову, біостерилізації, утримання у притулках тощо. Вивільнені кошти в результаті застосування пільг зі сплати земельного податку були спрямовані на покриття поточних витрат.

- (66) Разом із тим Надавачем не надано будь-якої інформації щодо економічної та неекономічної діяльності підприємства, хоча це було запитано у вимогах Комітету.
- (67) *Щодо підприємств та закладів комунальної форми власності, засновниками яких є Сумська міська рада, Сумська обласна рада та Сумська районна рада, за такими основними видами економічної діяльності: діяльність лікарняних закладів.*
- (68) Відповідно до інформації, отриманої від Надавача, комунальні некомерційні підприємства Сумської міської ради, основний вид економічної діяльності яких «діяльність лікарняних закладів», це лікувальні заклади, які надають медичну допомогу, у тому числі невідкладну, населенню всього міста Суми.
- (69) Соціальні та економічні наслідки, яких планується досягти при встановленні пільги зі сплати земельного податку комунальним некомерційним підприємствам Сумської міської ради, основний вид діяльності яких «діяльність лікарняних закладів»:
- покращення якості медичних послуг та збільшення обсягу надання медичної допомоги населенню міста;
 - забезпечення виплат заробітної плати медичним працівникам;
 - уникнення підвищення тарифів на платні послуги, які надаються лікарнями;
 - зменшення податкового навантаження на комунальні підприємства системи охорони здоров'я міста;
 - зменшення дотацій з місцевого бюджету, за якими буде змушене звернутися підприємство у разі необхідності сплати податку;
 - збереження наявних та створення нових робочих місць;
 - збільшення надходжень до бюджету внаслідок збільшення робочих місць.
- (70) Разом із тим Надавачем не надано інформації, яка б надавала підстави вважати всю діяльність таких підприємств неекономічною.

4. НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ

4.1. Законодавство у сфері оподаткування

- (71) Відповідно до статті 140 Конституції України місцеве самоврядування є правом територіальної громади - жителів села чи добровільного об'єднання у сільську громаду жителів кількох сіл, селища та міста - самостійно вирішувати питання місцевого значення в межах Конституції і законів України.
- (72) Місцеве самоврядування здійснюється територіальною громадою в порядку, встановленому законом, як безпосередньо, так і через органи місцевого самоврядування: сільські, селищні, міські ради та їх виконавчі органи.
- (73) Статтею 143 Конституції України встановлено, що територіальні громади села, селища, міста безпосередньо або через утворені ними органи місцевого самоврядування управляють майном, що є в комунальній власності; затверджують програми соціально-економічного та культурного розвитку і контролюють їх виконання; затверджують бюджети відповідних адміністративно-територіальних одиниць і контролюють їх виконання; встановлюють місцеві податки і збори відповідно до закону; забезпечують

проведення місцевих референдумів та реалізацію їх результатів; утворюють, реорганізують та ліквідовують комунальні підприємства, організації і установи, а також здійснюють контроль за їх діяльністю; вирішують інші питання місцевого значення, віднесені законом до їх компетенції.

- (74) Згідно зі статтею 144 Конституції України органи місцевого самоврядування в межах повноважень, визначених законом, приймають рішення, які є обов'язковими до виконання на відповідній території.
- (75) Статтею 1 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» визначено, що територіальна громада - жителі, об'єднані постійним проживанням у межах села, селища, міста, що є самостійними адміністративно-територіальними одиницями, або добровільне об'єднання жителів кількох сіл, що мають єдиний адміністративний центр.
- (76) Відповідно до пункту 24 частини першої статті 26 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» виключною компетенцією сільських, селищних, міських рад є встановлення місцевих податків і зборів відповідно до Податкового кодексу України.
- (77) Статтею 63 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» визначено, що доходи місцевих бюджетів формуються за рахунок власних, визначених законом, джерел та закріплених у встановленому законом порядку загальнодержавних податків, зборів та інших обов'язкових платежів.
- (78) Відповідно до статті 8 Кодексу в Україні встановлюються загальнодержавні та місцеві податки та збори. До загальнодержавних належать податки та збори, що встановлені Кодексом і є обов'язковими до сплати на усій території України, крім випадків, передбачених Кодексом.
- (79) До місцевих належать податки та збори, що встановлені відповідно до переліку і в межах граничних розмірів ставок, визначених Кодексом, рішеннями сільських, селищних, міських рад та рад об'єднаних територіальних громад, що створені згідно із законом та перспективним планом формування територій громад, у межах їх повноважень, і є обов'язковими до сплати на території відповідних територіальних громад.
- (80) Відповідно до підпункту 12.3.7 пункту 12.3 статті 12 Кодексу не дозволяється сільським, селищним, міським радам та радам об'єднаних територіальних громад, що створені згідно із законом та перспективним планом формування територій громад, встановлювати індивідуальні пільгові ставки місцевих податків та зборів для окремих юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців і фізичних осіб або звільняти їх від сплати таких податків та зборів.
- (81) Згідно з пунктом 30.1 статті 30 Кодексу податкова пільга – передбачене податковим та митним законодавством звільнення платника податків від обов'язку щодо нарахування та сплати податку та збору, сплата ним податку та збору в меншому розмірі за наявності підстав, визначених пунктом 30.2 цієї статті.
- (82) Пунктом 30.2 статті 30 Кодексу встановлено, що підставами для надання податкових пільг є особливості, що характеризують певну групу платників податків, вид їх діяльності, об'єкт оподаткування або характер та суспільне значення здійснюваних ними витрат.
- (83) Статтею 274 Кодексу визначено, що:

- ставка податку за земельні ділянки, нормативну грошову оцінку яких проведено, встановлюється у розмірі не більше 3 відсотків від їх нормативної грошової оцінки, для земель загального користування - не більше 1 відсотка від їх нормативної грошової оцінки, а для сільськогосподарських угідь - не менше 0,3 відсотка та не більше 1 відсотка від їх нормативної грошової оцінки;
- ставка податку встановлюється у розмірі не більше 12 відсотків від їх нормативної грошової оцінки за земельні ділянки, які перебувають у постійному користуванні суб'єктів господарювання (крім державної та комунальної форми власності).

- (84) Відповідно до пункту 284.1 статті 284 Кодексу, зокрема, органи місцевого самоврядування встановлюють ставки плати за землю та пільги щодо земельного податку, що сплачується на відповідній території.
- (85) Згідно зі статтею 264 Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони (далі – Угода) сторони домовились, що вони застосовуватимуть положення Угоди з використанням як джерела тлумачення критеріїв, що впливають із застосування статей 106, 107 та 93 Договору про функціонування Європейського Союзу, зокрема відповідну судову практику Суду Європейського Союзу, а також відповідне вторинне законодавство, рамкові положення, керівні принципи та інші чинні адміністративні акти Союзу.
- (86) Відповідно до частини першої статті 107 Договору про функціонування Європейського Союзу (далі – ДФЄС), якщо в Договорах не обумовлено інакше, допомога, яку в будь-якій формі надає держава-член або яку надано за рахунок державних ресурсів, що спотворює або загрожує спотворити конкуренцію, надаючи переваги певним суб'єктам господарювання або виробництву певних товарів, є несумісною з внутрішнім ринком тією мірою, якою вона впливає на торгівлю між державами-членами.
- (87) Відповідно до Повідомлення Європейської комісії щодо поняття державної допомоги, згідно зі статтею 107 (1) Договору про функціонування Європейського Союзу (далі – Повідомлення Єврокомісії) щодо фіксованих ставок податків для певних видів діяльності, встановлено наступне.
- (88) Застосування окремих положень, які не містять елементів дискреційного характеру, наприклад, щодо розрахунку податку на прибуток за фіксованою ставкою, може виправдовуватися характером та загальною концепцією системи оподаткування, якщо такі положення розроблені з урахуванням специфічних вимог бухгалтерського обліку або ролі земельних активів у певних галузях.
- (89) У таких випадках зазначені положення не мають вибіркового характеру за умови дотримання таких умов:
- фіксовані ставки застосовуються з метою запобігання диспропорційному адміністративному навантаженню на деякі типи суб'єктів господарювання, з огляду на їх розмір або сферу діяльності (наприклад, на компанії в галузі сільського господарства або рибництва);
 - встановлення фіксованих ставок для певних суб'єктів господарювання загалом не виражається у зменшенні податкового навантаження на таких суб'єктів порівняно з іншими суб'єктами господарювання та не надає переваг жодній категорії таких суб'єктів.
- (90) Згідно з пунктом 174 Повідомлення Єврокомісії податкові рішення надають вибіркові переваги для своїх адресатів, зокрема, коли:

- відповідне рішення про встановлення ставки податку неправильно застосовує національне податкове законодавство, і це призводить до зменшення суми податку;
- рішення недоступне підприємствам, що мають аналогічну юридичну та фактичну ситуацію; або
- орган надає більш «сприятливий» режим оподаткування порівняно з іншими платниками податків в аналогічному фактичному та юридичному становищі.

(91) У розумінні статті 107 (1) ДФЄС перевагою вважається будь-яка економічна вигода, яка була б недоступною для суб'єкта господарювання за звичайних ринкових умов, тобто за відсутності втручання держави.

(92) Отже, не всі заходи, які сприяють суб'єктам господарювання, вважатимуться заходом державної допомоги, а тільки ті, що вибірково надають переваги окремим суб'єктам господарювання або категоріям суб'єктів господарювання чи окремим галузям економіки.

(93) Матеріальна вибірковість заходу передбачає, що він поширюється лише на окремі суб'єкти господарювання (їх групи) або окремі галузі економіки певної держави-члена.

(94) Заходи загального застосування, що не надають переваг лише окремим суб'єктам господарювання або окремим товарам, не підпадають під дію статті 107 (1) ДФЄС.

4.2. Законодавство у сфері державної допомоги

(95) Відповідно до пункту 1 частини першої статті 1 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» державна допомога суб'єктам господарювання (далі – державна допомога) – підтримка у будь-якій формі суб'єктів господарювання за рахунок ресурсів держави чи місцевих ресурсів, що спотворює або загрожує спотворенням економічної конкуренції, створюючи переваги для виробництва окремих видів товарів чи провадження окремих видів господарської діяльності.

(96) Державна підтримка є державною допомогою, якщо одночасно виконуються такі умови:

- підтримка надається суб'єкту господарювання;
- державна підтримка здійснюється за рахунок ресурсів держави чи місцевих ресурсів;
- підтримка створює переваги для виробництва окремих видів товарів чи провадження окремих видів господарської діяльності;
- підтримка спотворює або загрожує спотворенням економічної конкуренції.

4.2.1. Віднесення заходів державної допомоги до таких, що спрямовані на неекономічну діяльність

(97) Відповідно до статті 264 Угоди сторони домовились, що вони застосовуватимуть статті 262, 263 (3) або 263 (4) Угоди з використанням як джерела тлумачення критеріїв, що впливають із застосування статей 106, 107 та 93 Договору про функціонування Європейського Союзу, зокрема, відповідну судову практику Суду Європейського Союзу, а також відповідне вторинне законодавство, рамкові положення, керівні принципи та інші чинні адміністративні акти Європейського Союзу.

(98) Згідно з розділом 2 Повідомлення Єврокомісії:

- правила надання державної допомоги застосовуються, тільки якщо одержувачем такої допомоги є «суб'єкт господарювання»;

- Суд ЄС неодноразово зазначав, що суб'єктами господарювання є особи, які здійснюють економічну діяльність, незалежно від їхнього юридичного статусу та джерел фінансування. Отже, віднесення певної особи до кола суб'єктів господарювання повністю залежить від характеру її діяльності. На підставі цього загального принципу можна зробити три важливих висновки:

статус особи відповідно до національного законодавства не має вирішального значення. Наприклад, особа, що відповідно до національного права є асоціацією або спортивним клубом, усе одно вважається суб'єктом господарювання в розумінні статті 107(1) Договору. Те ж саме стосується осіб, які входять до системи державного управління. Єдиним вагомим критерієм є те, чи суб'єкт здійснює економічну діяльність;

застосування правил надання державної допомоги не залежить від того, чи відповідний суб'єкт створювався з метою отримання прибутку. Неприбуткові організації також можуть пропонувати товари та послуги на ринку;

віднесення особи до кола суб'єктів господарювання завжди стосується певного виду діяльності. Особа, яка одночасно здійснює економічну та неекономічну діяльність, вважається суб'єктом господарювання тільки в межах її економічної діяльності;

для цілей застосування правил надання державної допомоги кілька юридичних осіб можуть вважатися однією економічною одиницею. У такому разі відповідна економічна одиниця вважається суб'єктом господарювання. У цьому аспекті, на думку Суду справедливості, важливе значення мають контрольна частка в капіталі та інші функціональні, економічні та організаційні зв'язки;

пояснюючи різницю між економічною та неекономічною діяльністю, Суд справедливості неодноразово постановляв, що будь-яка діяльність, яка передбачає пропонування товарів і послуг на ринку, вважається економічною діяльністю.

4.2.2. Критерії допустимості державної допомоги на забезпечення розвитку регіонів

(99) Згідно із частиною першою статті 6 Закону державна допомога може бути визнана допустимою, якщо вона надається для таких цілей, зокрема:

1) сприяння соціально-економічному розвитку регіонів, рівень життя в яких є низьким або рівень безробіття є високим;

3) сприяння окремим видам господарської діяльності.

(100) Частиною другою статті 6 Закону встановлено, що Кабінет Міністрів України визначає, зокрема, критерії оцінки допустимості державної допомоги суб'єктам господарювання для забезпечення розвитку регіонів та підтримки середнього та малого підприємництва (далі – Критерії оцінки). Зазначені критерії затверджені постановою Кабінету Міністрів України від 07.02.2018 № 57.

(101) Відповідно до підпункту 1 пункту 3 Критеріїв оцінки державна допомога для забезпечення розвитку регіонів та підтримки середнього та малого підприємництва є допустимою у разі, якщо надається з метою забезпечення сприяння соціально-економічному розвитку регіонів, створення сприятливих умов для розвитку середнього та малого підприємництва, стимулювання їх інвестиційної та інноваційної активності, сприяння діяльності щодо реалізації вироблених ними товарів (робіт, послуг), забезпечення зайнятості населення.

(102) Відповідно до підпункту 2 пункту 3 Критеріїв оцінки державна допомога для забезпечення розвитку регіонів та підтримки середнього та малого підприємництва є допустимою у разі, коли спрямована на відшкодування суб'єктам господарювання:

витрат на реалізацію інвестиційних проектів (створення нового суб'єкта господарювання; розширення виробничих потужностей; диверсифікацію асортименту товарів (робіт та послуг); зміну виробничого процесу), що включають:

- права власності на результати інтелектуальної діяльності, а також інші аналогічні права, визнані об'єктом права власності, право користування майном та майновими правами, набуті в установленому законодавством порядку (далі — нематеріальні активи);
- основні засоби і оборотні активи, які мають матеріальну форму і не є коштами, цінними паперами, деривативами і нематеріальними активами (далі — матеріальні активи).

Матеріальні та нематеріальні активи повинні залишатися у власності суб'єкта господарювання — отримувача державної допомоги і перебувати на його балансі не менш як п'ять років (для середнього та малого підприємництва — трьох років);

витрат на створення нових робочих місць;

витрат на провадження основного виду діяльності суб'єкта господарювання (лише для середнього та малого підприємництва), що включають витрати, метою яких є скорочення поточних витрат підприємства, що не пов'язані з реалізацією інвестиційного проекту (витрати на оплату праці, матеріали, послуги, які надаються за договором, оренду, адміністративні витрати тощо, крім амортизаційних відрахувань і вартості фінансування, якщо такі витрати зараховані до витрат під час надання державної допомоги);

витрат (лише для середнього та малого підприємництва) на надання консультаційних послуг, проведення підготовчих досліджень, участь у торгових ярмарках, а також витрат на проведення попереднього відбору і експертизи фінансовими посередниками або інвесторами з метою визначення новостворених суб'єктів малого підприємництва;

витрат на підтримку новостворених суб'єктів малого підприємництва;

витрат на оренду землі та будівель, строк оренди яких повинен становити не менше п'яти років з дня очікуваного завершення реалізації інвестиційного проекту або не менше трьох років для середнього та малого підприємництва;

витрат, пов'язаних з придбанням орендованого майна, крім землі та будівель, у разі коли оренда здійснюється у формі фінансового лізингу і покладає на отримувача державної допомоги обов'язок щодо придбання майна після завершення строку фінансового лізингу;

витрат на заробітну плату у зв'язку із створенням отримувачем державної допомоги нових робочих місць.

(103) Підпунктом 3 пункту 3 Критеріїв оцінки встановлено, що державна допомога для забезпечення розвитку регіонів та підтримки середнього та малого підприємництва є допустимою у разі, коли забезпечується:

створення нових робочих місць в результаті здійснення інвестиції та збереження їх отримувачем державної допомоги протягом не менше п'яти (для суб'єктів великого підприємництва) та трьох (для середнього та малого підприємництва) років з дня фактичного працевлаштування;

здійснення інвестицій, що призвело до збільшення штатних одиниць відповідного отримувача державної допомоги у порівнянні із середнім показником за останні 12 місяців (у разі ліквідації робочих місць протягом такого періоду їх кількість визначається виходячи із загальної кількості нових робочих місць);

заповнення вакансій протягом трьох років з моменту створення відповідного робочого місця.

(104) Пунктом 4 Критеріїв оцінки встановлено, що до категорій отримувачів державної допомоги для забезпечення розвитку регіонів належать суб'єкти господарювання, що провадять діяльність у будь-якій галузі, до категорій отримувачів державної допомоги для підтримки середнього та малого підприємництва належать суб'єкти середнього та малого підприємництва, що провадять діяльність у будь-якій галузі.

- (105) Пунктом 5 Критеріїв оцінки встановлено, що критерії не застосовуються до суб'єктів господарювання, яких визнано банкрутами, стосовно яких порушено справу про банкрутство, які перебувають на стадії ліквідації, мають прострочену більш як шість місяців заборгованість перед державним (місцевим) бюджетом, Пенсійним фондом України та фондами загальнообов'язкового державного соціального страхування, що підтверджується відповідними органами державної влади, визнають свою неспроможність своєчасно виконати зобов'язання перед кредиторами через незадовільний стан фінансово-господарської діяльності.
- (106) Відповідно до пункту 6 Критеріїв оцінки державна допомога для забезпечення розвитку регіонів та підтримки середнього та малого підприємництва, крім новостворених суб'єктів малого підприємництва, надається в будь-якій формі.
- (107) Пунктом 7 Критеріїв оцінки встановлено, що у разі коли суб'єкт господарювання є отримувачем державної допомоги за різними програмами державної допомоги та/або індивідуальної державної допомоги, з метою визначення сукупного розміру державної допомоги на забезпечення розвитку регіонів та підтримку середнього та малого підприємництва урахується розмір всіх витрат, зазначених у пункті 3 Критеріїв, за всіма чинними програмами державної допомоги та індивідуальної державної допомоги.
- (108) Відповідно до пункту 8 Критеріїв оцінки максимальний розмір державної допомоги для забезпечення розвитку регіонів, у тому числі для підтримки інвестицій та створення нових робочих місць у результаті реалізації інвестиційного проекту, становить:
- для суб'єктів великого підприємництва – до 50 відсотків таких витрат;
 - для суб'єктів середнього підприємництва — до 60 відсотків таких витрат;
 - для суб'єктів малого підприємництва — до 70 відсотків таких витрат.
- Витрати за інвестиційним проектом на придбання нематеріальних активів суб'єктами великого підприємництва повинні становити не більш як 50 відсотків сукупного розміру витрат на реалізацію інвестиційного проекту за рахунок державної допомоги, а для суб'єктів середнього та малого підприємництва — до 100 відсотків.
- (109) Відповідно до пункту 10 Критеріїв оцінки визначення максимального розміру державної допомоги для забезпечення розвитку регіонів і підтримки середнього та малого підприємництва й витрат, що можуть бути відшкодовані суб'єктам господарювання, здійснюється з урахуванням податків та інших зборів.
- (110) Пунктом 11 Критеріїв оцінки передбачено, що якщо законодавством про державну допомогу визначено інші критерії оцінки допустимості державної допомоги на підтримку окремих галузей економіки, зокрема виробництва сталі, синтетичних волокон, транспорту, енергетики, вуглевидобування, аквакультури, суднобудування, широкосмугового зв'язку, застосовуються такі галузеві критерії оцінки допустимості державної допомоги для конкуренції.

4.2.3. Критерії допустимості державної допомоги у сфері культури

- (111) Проектом рішення передбачено надання допомоги суб'єктам господарювання, зокрема, у сфері культури, оцінка якої здійснюється відповідно до Регламенту Комісії (ЄС) № 651/2014 від 17.06.2014 щодо оголошення деяких категорій допомоги сумісними з внутрішнім ринком під час застосування статей 107 і 108 Договору про функціонування Європейського Союзу (далі – Регламент Комісії (ЄС) № 651/2014).

(112) Згідно зі статтею 264 Угоди сторони домовились, що вони застосовуватимуть положення Угоди з використанням як джерела тлумачення критеріїв, що впливають із застосування статей 106, 107 та 93 Договору про функціонування Європейського Союзу, зокрема відповідну судову практику Суду Європейського Союзу, а також відповідне вторинне законодавство, рамкові положення, керівні принципи та інші чинні адміністративні акти Союзу. Отже, державна допомога, яка надається відповідно до Проекту рішення суб'єктам господарювання, які здійснюють діяльність із підтримки театральних і концертних заходів, функціонування театральних і концертних залів, театральна та концертна діяльність буде оцінюватися відповідно до Регламенту Комісії (ЄС) № 651/2014.

(113) Відповідно до статті 53 Регламенту Комісії (ЄС) № 651/2014 допомога у галузі культури та збереження спадщини може мати форму:

1) інвестиційної допомоги, включаючи допомогу на будівництво та модернізацію культурної інфраструктури. Допустимими витратами на інвестиційну допомогу є інвестиційні витрати на матеріальні та нематеріальні активи, у тому числі:

витрати на будівництво, модернізацію, придбання, збереження та вдосконалення інфраструктури, якщо для культурних цілей використовується щонайменше 80 % часу або пропускної здатності на рік;

витрати на придбання, включаючи лізинг, передачу володіння або фізичне переміщення культурної спадщини;

витрати на охорону, збереження і відновлення матеріальної та нематеріальної культурної спадщини, включаючи додаткові витрати на зберігання на відповідних умовах, спеціальні інструменти, матеріали та витрати на документацію, дослідження, цифровізацію та публікацію;

витрати на покращення доступності культурної спадщини для громадськості, включаючи витрати на оцифрування та інші нові технології, витрати на поліпшення доступності для людей з особливими потребами (зокрема, рампи та ліфти для людей з обмеженими фізичними можливостями, позначення Брайля та практичні експонати в музеях) та заохочення культурного розмаїття щодо презентацій, програм та відвідувачів;

витрати на культурні проекти та заходи, програми співпраці та обміну, а також гранти, включаючи витрати на процедури відбору, витрати на просування та витрати, безпосередньо пов'язані з проектом;

2) операційної допомоги. Допустимими витратами на операційну допомогу є:

витрати, пов'язані з постійною або періодичною діяльністю культурно-освітньої установи чи об'єкта культурної спадщини, включаючи виставки, вистави й заходи та подібні культурні заходи, що відбуваються під час звичайної діяльності;

витрати на культурно-мистецьку освіту, а також сприяння зростанню розуміння важливості захисту та пропаганди різноманіття форм культурного самовираження через освітні програми та програми підвищення обізнаності громадськості, в тому числі з використанням нових технологій;

витрати на покращення доступу громадськості до закладів культури або об'єктів культурної спадщини та їх діяльності, включаючи витрати на оцифрування та використання нових технологій, а також витрати на поліпшення доступності для людей з інвалідністю;

експлуатаційні витрати, безпосередньо пов'язані з культурним проектом або діяльністю, такі як оренда або оренда нерухомості та культурних об'єктів, транспортні витрати, матеріали та матеріали, безпосередньо пов'язані з культурним проектом або діяльністю, архітектурні споруди для виставок та постановок, позики, оренди та амортизація інструментів, програмного забезпечення та обладнання, витрати на право доступу до робіт авторського права та інші пов'язані із захистом права інтелектуальної власності, витрати на рекламу та витрати, понесені безпосередньо внаслідок реалізації

проекту або діяльності; амортизаційні відрахування та витрати на фінансування є прийнятними, якщо вони не були оплачені інвестиційною допомогою;

витрати на персонал, що працює на об'єкті культурної спадщини або на об'єкті культурної спадщини, або на проект;

витрати на консультативні та допоміжні послуги, що надаються сторонніми консультантами та постачальниками послуг, понесені безпосередньо в результаті проекту;

3) для інвестиційної допомоги розмір не повинен перевищувати різниці між допустимими витратами та операційним прибутком від інвестиції. Операційний прибуток вираховується із дозволених витрат заздалегідь, враховуючи обґрунтовані прогнози, або за допомогою зворотного механізму стягнень, тобто шляхом повернення надавачу допомоги суми допомоги, що перевищує різницю між дозволеними витратами та операційним прибутком від інвестиції;

4) для надання операційної допомоги розмір допомоги не повинен перевищувати операційні збитки за відповідний період. Це також має бути забезпечено заздалегідь, враховуючи обґрунтовані прогнози або за допомогою механізму зворотного стягнення, тобто шляхом повернення надавачу допомоги суми допомоги, що перевищує операційні збитки за відповідний період.

4.2.4. Критерії допустимості державної допомоги у сфері багатофункціональної рекреаційної інфраструктури

(114) Відповідно до статті 75 Регламенту Комісії (ЄС) № 651/2014 допомога у галузі багатофункціональної рекреаційної інфраструктури:

1. Багатофункціональна рекреаційна інфраструктура складається з оздоровчих об'єктів багатофункціонального характеру, які пропонують, зокрема, культурні та оздоровчі послуги, за винятком парків відпочинку та готельних об'єктів.

2. Доступ до багатофункціональної рекреаційної інфраструктури повинен бути відкритим кільком користувачам і надаватися на прозорій та недискримінаційній основі. Суб'єктам господарювання, які профінансували не менше ніж 30 % інвестиційних витрат на інфраструктуру, може бути надано привілейований доступ за більш сприятливих умов, якщо такі умови є загальнодоступними.

3. Будь-яка концесія або інше доручення третій особі побудувати, модернізувати та/або експлуатувати багатофункціональну рекреаційну інфраструктуру повинно надаватися на відкритій, прозорій та недискримінаційній основі, належним чином враховуючи застосовні правила закупівель.

4. Допомога може бути у формі інвестиційної допомоги, включаючи допомогу на будівництво або модернізацію багатофункціональної рекреаційної інфраструктури.

5. Для інвестиційної допомоги для багатофункціональної рекреаційної інфраструктури допустими витратами будуть інвестиційні витрати на матеріальні та нематеріальні активи.

6. Розмір інвестиційної допомоги для багатофункціональної рекреаційної інфраструктури не повинен перевищувати значення різниці між допустимими витратами та операційним прибутком від інвестицій. Операційний прибуток вираховується із суми дозволених витрат заздалегідь, на підставі обґрунтованих прогнозних показників, або за допомогою механізму зворотного повернення.

7. Для державної допомоги, розмір якої не перевищує 2 мільйонів євро, максимальний розмір допомоги може бути встановлений на рівні 80 % дозволених витрат як альтернатива застосуванню методу, передбаченому підпунктом 6 цього пункту.

(115) Відповідно до статті 2 Регламенту Комісії (ЄС) № 651/2014:

- «матеріальні активи» означає активи, що включають землю, будівлі, та основні засоби;

- «нематеріальні активи» означає активи, які не мають фізичного або матеріального втілення, такі як патенти, ліцензії, ноу-хау або інша інтелектуальна власність.

5. ВИЗНАЧЕННЯ НАЛЕЖНОСТІ ЗАХОДУ З ПІДТРИМКИ ДО ДЕРЖАВНОЇ ДОПОМОГИ

(116) Повідомлена державна підтримка, яка передбачена Проектом рішення, буде надаватися у формі пільги зі сплати земельного податку у розмірі 100 відсотків:

- органам державної влади та органам місцевого самоврядування, органам прокуратури, військовим формуванням, утвореним відповідно до законів України, Збройним силам України та Державній прикордонній службі України, які повністю утримуються коштом державного або місцевого бюджетів;

- закладам, установам та організаціям, спеціалізованим санаторіям України для реабілітації, лікування та оздоровлення хворих, які утримуються за рахунок коштів державного або місцевого бюджетів;

- підприємствам та закладам комунальної форми власності, засновниками яких є Сумська міська рада та Сумська обласна рада, за відповідними основними видами діяльності:

- пасажирський наземний транспорт міського та приміського сполучення;

- інший пасажирський наземний транспорт, н.в.і.у. (не введені в інші угруповання);

- розподілення електроенергії;

- забір, очищення та постачання води;

- надання ландшафтних послуг;

- надання інших допоміжних комерційних послуг, н.в.і.у. (не введені в інші угруповання);

- допоміжне обслуговування авіаційного транспорту;

- діяльність із підтримки театральних і концертних заходів;

- функціонування театральних і концертних залів;

- театральна та концертна діяльність;

- будівництво доріг та автострад;

- інші види діяльності з прибирання;

- регулювання чисельності безпритульних тварин шляхом їх вилову, біостерилізації, утримання їх у притулках;

- лікарських закладів.

(117) Відповідно до інформації, отриманої від Надавача:

- створені органом місцевого самоврядування – Сумською міською радою комунальні підприємства мають стратегічне значення для функціонування та розвитку міста;

- комунальні підприємства міста Суми здійснюють діяльність для забезпечення нагальних потреб населення та створення відповідних умов для безперебійної життєдіяльності, виконують соціальні замовлення, а саме: із центрального водопостачання та водовідведення, забезпечення належного зовнішнього освітлення вулиць, перевезення пасажирів наземним та повітряним транспортом, будівництва та обслуговування доріг загального користування, культурного розвитку населення, забезпечення благоустрою парків, скверів, пам'яток архітектури, зон відпочинку тощо;

- у зв'язку з недостатністю обігових коштів, унаслідок збиткової діяльності комунальних підприємств, Сумською міською радою відповідно до вимог чинного законодавства прийнято рішення встановити пільги зі сплати земельного податку на 2021 рік підприємствам та закладам комунальної форми власності, засновниками яких є Сумська міська рада та Сумська обласна рада, за основними видами їх економічної діяльності, зазначеної у Проекті рішення.

5.1. Надання підтримки суб'єктам господарювання

5.1.1. Надання пільг зі сплати земельного податку в розмірі 100 відсотків органам державної влади та органам місцевого самоврядування, органам прокуратури, військовим формуванням, утвореним відповідно до законів України, Збройним силам України та Державній прикордонній службі України, які повністю утримуються коштом державного або місцевого бюджетів

(118) Органи державної влади та органи місцевого самоврядування, органи прокуратури, військові формування, утворені відповідно до законів України, Збройні сили України та Державна прикордонна служба України, які повністю утримуються коштом державного або місцевого бюджетів, – **не суб'єкти господарювання**, оскільки здійснюють владні повноваження, а земельні ділянки, на які надаються пільги, використовуються некомерційно.

5.1.2. Надання пільг зі сплати земельного податку в розмірі 100 відсотків закладам, установам та організаціям, спеціалізованим санаторіям України для реабілітації, лікування та оздоровлення хворих, які утримуються за рахунок коштів державного або місцевого бюджетів

(119) Статтею 49 Конституції України визначено, що охорона здоров'я забезпечується державним фінансуванням відповідних соціально-економічних, медико-санітарних і оздоровчо-профілактичних програм.

(120) Держава створює умови для ефективного й доступного для всіх громадян медичного обслуговування. У державних і комунальних закладах охорони здоров'я медична допомога надається безоплатно; наявна мережа таких закладів не може бути скорочена. Держава сприяє розвиткові лікувальних закладів усіх форм власності.

(121) Відповідно до Закону України «Основи законодавства України про охорону здоров'я» заклад охорони здоров'я - юридична особа будь-якої форми власності та організаційно-правової форми або її відокремлений підрозділ, що забезпечує медичне обслуговування населення на основі відповідної ліцензії та професійної діяльності медичних (фармацевтичних) працівників. При цьому медичне обслуговування – це діяльність закладів охорони здоров'я та фізичних осіб - підприємців, які зареєстровані та одержали відповідну ліцензію в установленому законом порядку, у сфері охорони здоров'я, що не обов'язково обмежується медичною допомогою, але безпосередньо пов'язана з її наданням, а медична допомога - діяльність професійно підготовлених медичних працівників, спрямована на профілактику, діагностику, лікування та реабілітацію у зв'язку з хворобами, травмами, отруєннями і патологічними станами, а також у зв'язку з вагітністю та пологами.

(122) Санаторно-курортні заклади - це заклади охорони здоров'я, що розташовані на територіях курортів і забезпечують подання громадянам послуг лікувального, профілактичного та реабілітаційного характеру з використанням природних лікувальних ресурсів.

(123) Пунктом 7 Повідомлення Єврокомісії встановлено, що Суд ЄС неодноразово зазначав, що суб'єктами господарювання є особи, які здійснюють економічну діяльність незалежно від їх юридичного статусу та джерел фінансування.

(124) Пунктом 57 рішення Європейської комісії SA.39913 (2017/NN) щодо компенсації державних лікарень зазначено, що Суди ЄС підтвердили, що в тих системах (зокрема

системах охорони здоров'я), де послуги фінансуються безпосередньо із внесків на соціальне страхування та інших державних ресурсів, а також надаються безкоштовно або з невеликою частиною покриття витрат афілійованими особами на основні універсальні послуги, відповідні організації не здійснюють господарської діяльності. Тобто, вони не є суб'єктами господарювання у значенні статті 107 ДФЄС. Відповідно, система охорони здоров'я, яка базується на цих принципах, може вважатися неекономічною.

(125) Отже, за наведених умов юридичні особи, перелічені в цьому пункті, є суб'єктами господарювання відповідно до Закону.

(126) Відповідно до інформації, отриманої від Надавача, надання пільг зі сплати земельного податку закладам, установам, організаціям, спеціалізованим санаторіям для реабілітації, лікування та оздоровлення хворих, які повністю утримуються за рахунок коштів державного або місцевих бюджетів, не є державною допомогою, оскільки пільги надаються юридичним особам - закладам, установам, організаціям (не суб'єктам господарювання), які здійснюють лікувальні заходи, що спрямовані на відновлення порушених чи втрачених функцій організму особи, забезпечення повернення особи до нормальної життєдіяльності, профілактики ускладнень і рецидивів захворювання (природно-кліматичне лікування, медикаментозна терапія, фізіотерапія, дієтотерапія, лікувальна фізкультура та інші методи лікування) на безоплатній основі.

(127) Разом із тим Проектом рішення не передбачено будь-яких вимог чи критеріїв щодо характеру діяльності суб'єктів господарювання, які належать до цієї категорії платників податку. Також Надавачем не надано переліку суб'єктів господарювання, на яких фактично поширюються пільга зі сплати земельного податку в цій категорії, та підтвердження того, що їх діяльність є неекономічною.

(128) Однак, відповідно до загальнодоступних джерел інформації (мережі Інтернет) санаторії, що знаходяться на території, на яку поширюється дія Проекту рішення, надають платні послуги для населення. Отже, Надавач не надав достатньо доказів щодо неекономічної діяльності юридичних осіб, які належать до цього розділу.

5.1.3. Надання пільг зі сплати земельного податку в розмірі 100 відсотків для підприємств та закладів комунальної форми власності, засновниками яких є Сумська міська рада та Сумська обласна рада, за відповідними основними видами діяльності:

пасажирський наземний транспорт міського та приміського сполучення;

інший пасажирський наземний транспорт, н.в.і.у. (не введені в інші угруповання);

надання ландшафтних послуг;

надання інших допоміжних комерційних послуг, н.в.і.у. (не введені в інші угруповання);

допоміжне обслуговування авіаційного транспорту;

діяльність із підтримки театральних і концертних заходів;

функціонування театральних і концертних залів;

театральна та концертна діяльність;

будівництво доріг та автострад;

інші види діяльності з прибирання;

регулювання чисельності безпритульних тварин шляхом їх вилову, біостерилізації, утримання їх у притулках.

(129) Зазначені юридичні особи здійснюють перелічені в цьому розділі види господарської діяльності, тобто реалізують товари (роботи, послуги), і таким чином беруть участь у господарському обороті на ринку. Отже, такі юридичні особи є **суб'єктами господарювання**.

- (130) Разом із тим Надавачем не надано інформації щодо діяльності вказаних юридичних осіб, яка б давала підстави вважати її неекономічною.

5.1.4. Надання пільг зі сплати земельного податку в розмірі 100 відсотків для підприємств та закладів комунальної форми власності, засновниками яких є Сумська міська рада та Сумська обласна рада, за відповідними основними видами діяльності: розподілення електроенергії; забір, очищення та постачання води

- (131) Зазначені юридичні особи здійснюють господарську діяльність із розподілення електроенергії та водопостачання і водовідведення, тобто реалізують товари (роботи, послуги), і таким чином беруть участь у господарському обороті на ринку. Отже, такі юридичні особи є суб'єктами господарювання.

5.1.5. Надання пільг зі сплати земельного податку в розмірі 100 відсотків для підприємств та закладів комунальної форми власності, засновниками яких є Сумська міська рада та Сумська обласна рада, за основним видом діяльності лікарських закладів

- (132) Відповідно до статті 3 Закону України «Про державні фінансові гарантії медичного обслуговування населення» держава гарантує повну оплату, згідно з тарифом за рахунок коштів Державного бюджету України, надання громадянам необхідних їм медичних послуг та лікарських засобів, що передбачені програмою медичних гарантій.

За рахунок Державного бюджету України окремо здійснюється фінансове забезпечення програм громадського здоров'я, заходів боротьби з епідеміями, проведення медико-соціальної експертизи, діяльності, пов'язаної з проведенням судово-медичної та судово-психіатричної експертизи, та інших програм у галузі охорони здоров'я, що забезпечують виконання загальнодержавних функцій, за переліком, затвердженим Кабінетом Міністрів України.

- (133) Статтею 52 Господарського кодексу України встановлено, що некомерційне господарювання - це самостійна систематична господарська діяльність, що здійснюється суб'єктами господарювання, спрямована на досягнення економічних, соціальних та інших результатів без мети одержання прибутку.

- (134) Пунктом 7 Повідомлення Єврокомісії встановлено, що Суд ЄС неодноразово зазначав, що суб'єктами господарювання є особи, що здійснюють економічну діяльність, незалежно від їх юридичного статусу та джерел фінансування.

- (135) У пункті 57 рішення Європейської комісії SA.39913 (2017/NN) щодо компенсації державних лікарень зазначено, що Суди ЄС підтвердили, що в тих системах (зокрема системах охорони здоров'я), де послуги фінансуються безпосередньо із внесків на соціальне страхування та інших державних ресурсів, а також надаються безкоштовно або з невеликою частиною покриття витрат афілійованими особами на основні універсальні послуги, відповідні організації не здійснюють господарської діяльності. Отже, вони не є суб'єктами господарювання у значенні статті 107 ДФЄС. Відповідно, система охорони здоров'я, яка базується на цих принципах, може вважатися неекономічною.

- (136) У рішенні *Ambulanz Glöckner* (C-475/99) Суд справедливості ЄС відзначає, що послуги медичних організацій, які надаються за плату від кінцевих споживачів на ринку відповідних медичних послуг, вважаються економічною діяльністю. При цьому щодо діяльності медичних закладів, які практично повністю функціонують на принципах

солідарності та універсальності, Європейська комісія підтвердила, що їхня діяльність може вважатися неекономічною для цілей оцінки державної допомоги (пункти 55-58 рішення Європейської комісії SA.39913).

(137) Отже, за наведених умов юридичні особи, перелічені в цьому пункті, є суб'єктами господарювання відповідно до Закону. Разом із тим Надавачем не надано інформації щодо діяльності вказаних юридичних осіб, яка б давала підстави вважати її неекономічною.

5.2. Надання підтримки за рахунок державних чи місцевих ресурсів

5.2.1. Надання пільг зі сплати земельного податку в розмірі 100 відсотків органам державної влади та органам місцевого самоврядування, органам прокуратури, військовим формуванням, утвореним відповідно до законів України, Збройним силам України та Державній прикордонній службі України, які повністю утримуються коштом державного або місцевого бюджетів

(138) Відповідно до статті 4 Закону державна допомога полягає, зокрема, у втратах доходів відповідних бюджетів.

(139) Згідно з інформацією, наданою в Повідомленні, підтримка суб'єктів господарювання, зазначених у цьому пункті, полягає у втратах доходів місцевого бюджету, тобто підтримка надається за рахунок місцевих ресурсів у розумінні Закону.

5.2.2. Надання пільг зі сплати земельного податку в розмірі 100 відсотків закладам, установам та організаціям, спеціалізованим санаторіям України для реабілітації, лікування та оздоровлення хворих, які утримуються за рахунок коштів державного або місцевого бюджетів

(140) Відповідно до статті 4 Закону державна допомога полягає, зокрема, у втратах доходів відповідних бюджетів.

(141) Згідно з інформацією, наданою в Повідомленні, підтримка суб'єктів господарювання, зазначених у цьому пункті, полягає у втратах доходів місцевого бюджету, тобто підтримка надається за рахунок місцевих ресурсів у розумінні Закону.

5.2.3. Надання пільг зі сплати земельного податку в розмірі 100 відсотків для підприємств та закладів комунальної форми власності, засновниками яких є Сумська міська рада та Сумська обласна рада, за відповідними основними видами діяльності:

пасажирський наземний транспорт міського та приміського сполучення;

інший пасажирський наземний транспорт, н.в.і.у. (не введені в інші угруповання);

надання ландшафтних послуг;

надання інших допоміжних комерційних послуг, н.в.і.у. (не введені в інші угруповання);

допоміжне обслуговування авіаційного транспорту;

діяльність із підтримки театральних і концертних заходів;

функціонування театральних і концертних залів;

театральна та концертна діяльність;

будівництво доріг та автострад;

інші види діяльності з прибирання;

регулювання чисельності безпритульних тварин шляхом їх вилову, біостерилізації, утримання їх у притулках)

(142) Відповідно до статті 4 Закону державна допомога полягає, зокрема, у втратах доходів відповідних бюджетів.

(143) Згідно з інформацією, наданою в Повідомленні, підтримка суб'єктів господарювання, зазначених у цьому пункті, полягає у втратах доходів місцевого бюджету, тобто підтримка надається за рахунок місцевих ресурсів у розумінні Закону.

5.2.4. Надання пільг зі сплати земельного податку в розмірі 100 відсотків для підприємств та закладів комунальної форми власності, засновниками яких є Сумська міська рада та Сумська обласна рада, за відповідними основними видами діяльності:

***розподілення електроенергії;
забір, очищення та постачання води***

(144) Відповідно до статті 4 Закону державна допомога полягає, зокрема, у втратах доходів відповідних бюджетів.

(145) Згідно з інформацією, наданою в Повідомленні, підтримка суб'єктів господарювання, зазначених у цьому пункті, полягає у втратах доходів місцевого бюджету, тобто підтримка надається за рахунок місцевих ресурсів у розумінні Закону.

5.2.5. Надання пільг зі сплати земельного податку в розмірі 100 відсотків для підприємств та закладів комунальної форми власності, засновниками яких є Сумська міська рада та Сумська обласна рада, за основним видом діяльності лікарських закладів

(146) Відповідно до статті 4 Закону державна допомога полягає, зокрема, у втратах доходів відповідних бюджетів.

(147) Згідно з інформацією, наданою в Повідомленні, підтримка суб'єктів господарювання, зазначених у цьому пункті, полягає у втратах доходів місцевого бюджету, тобто підтримка надається за рахунок місцевих ресурсів у розумінні Закону.

5.3. Створення переваг для виробництва окремих видів товарів чи провадження окремих видів господарської діяльності

5.3.1. Надання пільг зі сплати земельного податку в розмірі 100 відсотків органам державної влади та органам місцевого самоврядування, органам прокуратури, військовим формуванням, утвореним відповідно до законів України, Збройним силам України та Державній прикордонній службі України, які повністю утримуються коштом державного або місцевого бюджетів

(148) Оскільки органи державної влади та органи місцевого самоврядування, органи прокуратури, військові формування, утворені відповідно до законів України, Збройні сили України та Державна прикордонна служба України, які повністю утримуються коштом державного або місцевого бюджетів, – не є суб'єктами господарювання, а отже, не реалізують товари (роботи, послуги), і таким чином не беруть участь у господарському обороті на ринку. Отже, відсутня перевага для виробництва окремих видів товарів чи провадження окремих видів господарської діяльності.

5.3.2. Надання пільг зі сплати земельного податку в розмірі 100 відсотків закладам, установам та організаціям, спеціалізованим санаторіям України для реабілітації,

лікування та оздоровлення хворих, які утримуються за рахунок коштів державного або місцевого бюджетів

(149) Зазначена підтримка призводить до заощаджень суб'єктами господарювання, які здійснюють діяльність, зазначену в цьому розділі, коштів, яких вони не змогли б заощадити за звичайних ринкових умов, тобто без втручання держави, отже, зазначені суб'єкти господарювання отримують переваги, недоступні у звичайних ринкових умовах. Відтак підтримка створює переваги окремим групам суб'єктів господарювання, які провадять окремі види господарської діяльності.

(150) Разом із тим, спрямування державної підтримки на неекономічну діяльність вказаних суб'єктів господарювання не створювало б переваг для провадження окремих видів господарської діяльності у зв'язку з її неекономічним характером. Проте Надавачем не надано інформації щодо неекономічного характеру діяльності цих суб'єктів господарювання.

5.3.3. Надання пільг зі сплати земельного податку в розмірі 100 відсотків для підприємств та закладів комунальної форми власності, засновниками яких є Сумська міська рада та Сумська обласна рада, за відповідними основними видами діяльності:

*пасажирський наземний транспорт міського та приміського сполучення;
інший пасажирський наземний транспорт, н.в.і.у. (не введені в інші угруповання);
надання ландшафтних послуг;
надання інших допоміжних комерційних послуг, н.в.і.у. (не введені в інші угруповання);
допоміжне обслуговування авіаційного транспорту;
діяльність із підтримки театральних і концертних заходів;
функціонування театральних і концертних залів;
театральна та концертна діяльність;
будівництво доріг та автострад;
інші види діяльності з прибирання;
регулювання чисельності безпритульних тварин шляхом їх вилову, біостерилізації, утримання їх у притулках*

(151) Вказана підтримка призводить до заощаджень суб'єктами господарювання, які здійснюють діяльність, зазначену в цьому розділі, коштів, яких вони не змогли б заощадити за звичайних ринкових умов, тобто без втручання держави, отже, зазначені суб'єкти господарювання отримують переваги, недоступні у звичайних ринкових умовах. Відтак підтримка створює переваги окремим групам суб'єктів господарювання, які провадять окремі види господарської діяльності.

(152) Разом із тим, спрямування державної підтримки на неекономічну діяльність вказаних суб'єктів господарювання не створювало б переваг для провадження окремих видів господарської діяльності у зв'язку з її неекономічним характером. Проте Надавачем не надано інформації щодо неекономічного характеру діяльності цих суб'єктів господарювання.

5.3.4. Надання пільг зі сплати земельного податку в розмірі 100 відсотків для підприємств та закладів комунальної форми власності, засновниками яких є Сумська міська рада та Сумська обласна рада, за відповідними основними видами діяльності:

*розподілення електроенергії;
забір, очищення та постачання води*

(153) Вказана підтримка призводить до заощаджень суб'єктами господарювання, які здійснюють діяльність, зазначену в цьому розділі, коштів, яких вони не змогли б заощадити за звичайних ринкових умов, тобто без втручання держави, отже, зазначені суб'єкти господарювання отримують переваги, недоступні у звичайних ринкових умовах. Відтак підтримка створює переваги окремим групам суб'єктів господарювання, які провадять окремі види господарської діяльності.

5.3.5. Надання пільг зі сплати земельного податку в розмірі 100 відсотків для підприємств та закладів комунальної форми власності, засновниками яких є Сумська міська рада та Сумська обласна рада, за основним видом діяльності лікарських закладів

(154) У розумінні статті 107 (1) ДФЄС перевагою вважається будь-яка економічна вигода, яка була б недоступною для суб'єкта господарювання за звичайних ринкових умов, тобто за відсутності втручання держави.

(155) Надавачем не було надано інформації щодо характеру та обсягу діяльності (платної чи безоплатної) лікарських закладів, яким надається пільга.

(156) Отже, зазначена підтримка призводить до заощаджень окремою категорією суб'єктів господарювання, що виділені за формою власності, коштів, яких вони не змогли б заощадити за звичайних ринкових умов, тобто без втручання держави, отже, зазначені суб'єкти господарювання отримують переваги, недоступні у звичайних ринкових умовах. Відтак підтримка створює переваги окремим групам суб'єктів господарювання, які провадять окремі види господарської діяльності.

(157) Разом із тим спрямування державної підтримки на неекономічну діяльність вказаних суб'єктів господарювання не створювало б переваг для провадження окремих видів господарської діяльності у зв'язку з її неекономічним характером. Проте Надавачем не надано інформації щодо неекономічного характеру діяльності цих суб'єктів господарювання.

5.4. Спотворення або загроза спотворення економічної конкуренції

5.4.1. Надання пільг зі сплати земельного податку в розмірі 100 відсотків органам державної влади та органам місцевого самоврядування, органам прокуратури, військовим формуванням, утвореним відповідно до законів України, Збройним силам України та Державній прикордонній службі України, які повністю утримуються коштом державного або місцевого бюджетів

(158) Як зазначено вище, ця категорія платників податку не є суб'єктами господарювання, не отримують переваг у результаті отримання повідомленої фінансової підтримки, які покращували б їх конкурентну позицію цих юридичних осіб порівняно з іншими суб'єктами господарювання, які здійснюють або могли б здійснювати аналогічну господарську діяльність і які не отримують такої фінансової підтримки.

(159) Отже, повідомлена підтримка не спотворює або не загрожує спотворенням економічної конкуренції.

5.4.2. Надання пільг зі сплати земельного податку в розмірі 100 відсотків закладам, установам та організаціям, спеціалізованим санаторіям України для реабілітації,

лікування та оздоровлення хворих, які утримуються за рахунок коштів державного або місцевого бюджетів

(160) Як вказано вище, зазначені суб'єкти господарювання отримують переваги в результаті отримання повідомленої фінансової підтримки, які покращують конкурентну позицію цих суб'єктів господарювання порівняно з іншими суб'єктами господарювання, що здійснюють або могли б здійснювати аналогічну господарську діяльність і які не отримують такої фінансової підтримки.

(161) Отже, повідомлена підтримка спотворює або загрожує спотворенням економічної конкуренції.

(162) Разом із тим спрямування державної підтримки на неекономічну діяльність зазначених закладів не створювало б переваг для провадження окремих видів господарської діяльності та, як наслідок, не призводило б до спотворення або загрози спотворення конкуренції. Проте Надавачем не надано інформації щодо неекономічного характеру діяльності цих суб'єктів господарювання.

5.4.3. Надання пільг зі сплати земельного податку в розмірі 100 відсотків для підприємств та закладів комунальної форми власності, засновниками яких є Сумська міська рада та Сумська обласна рада, за відповідними основними видами діяльності:

*пасажирський наземний транспорт міського та приміського сполучення;
інший пасажирський наземний транспорт, н.в.і.у. (не введені в інші угруповання);
надання ландшафтних послуг;
надання інших допоміжних комерційних послуг, н.в.і.у. (не введені в інші угруповання);
допоміжне обслуговування авіаційного транспорту;
діяльність із підтримки театральних і концертних заходів;
функціонування театральних і концертних залів;
театральна та концертна діяльність;
будівництво доріг та автострад;
інші види діяльності з прибирання;
регулювання чисельності безпритульних тварин шляхом їх вилову, біостерилізації, утримання їх у притулках*

(163) Як вказано вище, зазначені суб'єкти господарювання отримують переваги в результаті отримання повідомленої фінансової підтримки, які покращують конкурентну позицію цих суб'єктів господарювання порівняно з іншими суб'єктами господарювання, що здійснюють або могли б здійснювати аналогічну господарську діяльність і які не отримують такої фінансової підтримки.

(164) Отже, повідомлена підтримка спотворює або загрожує спотворенням економічної конкуренції.

(165) Разом із тим спрямування державної підтримки на неекономічну діяльність зазначених суб'єктів господарювання не створювало б переваг для провадження окремих видів господарської діяльності та, як наслідок, не призводило б до спотворення або загрози спотворення конкуренції. Проте Надавачем не надано інформації щодо неекономічного характеру діяльності цих суб'єктів господарювання.

5.4.4. Надання пільг зі сплати земельного податку в розмірі 100 відсотків для підприємств та закладів комунальної форми власності, засновниками яких є

Сумська міська рада та Сумська обласна рада, за відповідними основними видами діяльності:

*розподілення електроенергії;
забір, очищення та постачання води*

- (166) Відповідно до статті 5 Закону України «Про природні монополії» сфери централізованого водопостачання, централізованого водовідведення та розподілу електричної енергії (передачі електричної енергії місцевими (локальними) електромережами регулюється цим Законом.
- (167) Згідно з частиною першою статті 1 Закону України «Про природні монополії» природна монополія – стан товарного ринку, при якому задоволення попиту на цьому ринку є більш ефективним за умови відсутності конкуренції внаслідок технологічних особливостей виробництва (у зв'язку з істотним зменшенням витрат виробництва на одиницю товару в міру збільшення обсягів виробництва), а товари (послуги), що виробляються суб'єктами природних монополій, не можуть бути замінені у споживанні іншими товарами (послугами), у зв'язку з чим попит на цьому товарному ринку менше залежить від зміни цін на ці товари (послуги), ніж попит на інші товари (послуги).
- (168) Українське законодавство містить чітко визначене поняття «природна монополія», у первинному та вторинному законодавстві Європейського Союзу воно відсутнє. Натомість існує інше зіставне положення, що стосується законної монополії.
- (169) Поняття законної монополії означає наявність спеціальних та виключних прав, які держава може надати підприємствам (як правило державним) з метою забезпечення виконання публічних обов'язків. Так, відповідно до статті 106 (1) Договору про функціонування Європейського Союзу, держава може зобов'язати певного суб'єкта господарювання бути оператором, що надає послуги загального економічного інтересу (далі – ПЗЕІ). У такому випадку суб'єкти господарювання, що надають ПЗЕІ або ті, що мають характер прибуткової монополії, підпадають під дію правил конкуренції настільки, наскільки це не перешкоджає виконанню дорученого їм спеціального завдання.
- (170) Законна монополія існує тоді, коли надання такої послуги на законодавчому рівні або регулюючими заходами покладено на ексклюзивного надавача, з явною заборорою будь-яким іншим підприємствам надавати таку послугу (навіть не задовольняти можливий попит з боку певних груп покупців). Проте сам факт надання публічних послуг конкретним підприємством не означає, що таке підприємство користується законною монополією.
- (171) За загальним правилом, надання послуг законною монополією виключає будь-яке спотворення конкуренції, однак є умови, що мають бути кумулятивно виконані. Ці умови встановлені пунктом 188 Повідомлення Єврокомісії, а саме:
- послуга має бути предметом законної монополії;
 - законна монополія не лише виключає можливість конкуренції на ринку, а й передбачає наявність ексклюзивного надавача відповідної послуги на такому ринку;
 - відповідна послуга не конкурує з іншими послугами;
 - якщо надавач відповідної послуги здійснює діяльність на іншому ринку (за географічним розташуванням чи продукцією), відкритому для конкуренції, можливість здійснення перехресного субсидіювання має бути виключена. Для цього необхідно вести окремі розрахунки, належним чином розподіляти доходи й витрати та запобігати використанню державного фінансування некомерційної діяльності для перехресного субсидіювання комерційної діяльності.

- (172) Обов'язок запобігання фінансуванню комерційної діяльності унаслідок перехресного субсидіювання регламентовано міжнародними зобов'язаннями, що виникли. Так, відповідно до статті 263 (4) цього документа, Сторони протягом п'яти років із дати набрання чинності Угодою мають забезпечити, щоб фінансова та організаційна структура будь-якого підприємства, яке користується спеціальним чи виключним правом, наданим Україною або державою-членом Європейського Союзу, або є вповноваженим на надання ПЗЕІ, і яке отримує компенсацію за надання публічних послуг у будь-якій формі щодо такої послуги, була коректно відображена в окремих бухгалтерських рахунках таким чином, щоб чітко відстежувалось таке:
- витрати та доходи, пов'язані з усіма товарами або послугами, щодо яких підприємству надано спеціальне або виключне право, або усіма послугами, які мають загальний економічний інтерес та які підприємство вповноважене надавати, і, з іншої сторони, витрати та доходи, пов'язані з кожним іншим окремим товаром або послугою, щодо яких підприємство здійснює діяльність;
 - повна інформація щодо методів, відповідно до яких витрати та доходи призначаються або розподіляються за різними видами діяльності. Ці методи мають базуватися на принципах бухгалтерського обліку - обумовленості, об'єктивності, прозорості та послідовності відповідно до міжнародно визнаних методологій бухгалтерського обліку, зокрема калькуляції витрат за видом діяльності, та мають базуватися на даних аудиту.
- (173) Відповідно до статті 10 Закону України «Про природні монополії» суб'єкти природних монополій зобов'язані, зокрема, вести окремий бухгалтерський облік за кожним видом діяльності, що підлягає ліцензуванню.
- (174) Отже, враховуючи те, що суб'єкт природної монополії може здійснювати й іншу комерційну діяльність, не пов'язану з виконанням функції публічних послуг, мають бути окремі бухгалтерські рахунки для запобігання перехресному субсидіюванню.
- (175) Отже, оскільки ринки централізованого водопостачання, централізованого водовідведення та розподілу електричної енергії (передачі електричної енергії) місцевими (локальними) електромережами є ринками у стані природної монополії, де відсутні конкуренти, а заощаджені кошти від сплати земельного податку, за інформацією від Надавача, спрямовуються на покриття витрат, пов'язаних з основною діяльністю суб'єктів природної монополії, надання пільги зі сплати земельного податку суб'єктам господарювання цього розділу не створює або не загрожує створенням економічної конкуренції.
- 5.4.5. Надання пільг зі сплати земельного податку в розмірі 100 відсотків для підприємств та закладів комунальної форми власності, засновниками яких є Сумська міська рада та Сумська обласна рада, за основним видом діяльності лікарських закладів**
- (176) Як вказано вище, зазначені суб'єкти господарювання отримують переваги в результаті отримання повідомленої фінансової підтримки, які покращують конкурентну позицію цих суб'єктів господарювання порівняно з іншими суб'єктами господарювання, що здійснюють або могли б здійснювати аналогічну господарську діяльність і які не отримують такої фінансової підтримки.
- (177) Отже, повідомлена підтримка спотворює або загрожує створенням економічної конкуренції.
- (178) Разом із тим спрямування державної підтримки на неекономічну діяльність закладів охорони здоров'я не створювало б переваг для провадження окремих видів

господарської діяльності та, як наслідок, не призводило б до спотворення або загрози спотворення конкуренції. Проте Надавачем не надано інформації щодо неекономічного характеру діяльності цих суб'єктів господарювання.

5.5. Віднесення повідомленої фінансової підтримки до державної допомоги

5.5.1. Надання пільг зі сплати земельного податку в розмірі 100 відсотків органам державної влади та органам місцевого самоврядування, органам прокуратури, військовим формуванням, утвореним відповідно до законів України, Збройним силам України та Державній прикордонній службі України, які повністю утримуються коштом державного або місцевого бюджетів

(179) Надання пільг зі сплати земельного податку в розмірі 100 відсотків органам державної влади та органам місцевого самоврядування, органам прокуратури, військовим формуванням, утвореним відповідно до законів України, Збройним силам України та Державній прикордонній службі України, які повністю утримуються коштом державного або місцевого бюджетів, не є державною допомогою, оскільки така допомога надається не суб'єктам господарювання.

5.5.2. Надання пільг зі сплати земельного податку в розмірі 100 відсотків закладам, установам та організаціям, спеціалізованим санаторіям України для реабілітації, лікування та оздоровлення хворих, які утримуються за рахунок коштів державного або місцевого бюджетів

(180) Надання пільг зі сплати земельного податку в розмірі 100 відсотків закладам, установам та організаціям, спеціалізованим санаторіям України для реабілітації, лікування та оздоровлення хворих, які утримуються за рахунок коштів державного або місцевого бюджету за рахунок місцевих ресурсів, що спотворює або загрожує спотворенням економічної конкуренції, створюючи переваги для провадження окремих видів господарської діяльності, є державною допомогою у розумінні Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання».

(181) Разом із тим спрямування державної підтримки на неекономічну діяльність закладів охорони здоров'я, а саме діяльність, яка спрямована на здійснення соціальної функції в рамках національної системи охорони здоров'я, яка не має на меті отримання прибутку й перебуває в безкоштовному доступі для населення, не містило б ознак державної допомоги. При цьому умови спрямування підтримки на неекономічну діяльність мали бути визначені Надавачем у відповідному акті, чого Надавачем зроблено не було.

5.5.3. Надання пільг зі сплати земельного податку в розмірі 100 відсотків для підприємств та закладів комунальної форми власності, засновниками яких є Сумська міська рада та Сумська обласна рада, за відповідними основними видами діяльності:

- пасажирський наземний транспорт міського та приміського сполучення;*
- інший пасажирський наземний транспорт, н.в.і.у. (не введені в інші угруповання);*
- надання ландшафтних послуг;*
- надання інших допоміжних комерційних послуг, н.в.і.у. (не введені в інші угруповання);*
- допоміжне обслуговування авіаційного транспорту;*
- діяльність із підтримки театральних і концертних заходів;*
- функціонування театральних і концертних залів;*
- театральна та концертна діяльність;*
- будівництво доріг та автострад;*

*інші види діяльності з прибирання;
регулювання чисельності безпритульних тварин шляхом їх вилову,
біостерилізації, утримання їх у притулках*

- (182) Надання пільг зі сплати земельного податку зазначеній категорії платників податку, що спотворює або загрожує спотворенням економічної конкуренції, створюючи переваги для провадження окремих видів господарської діяльності, є державною допомогою у розумінні Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання».
- (183) Разом із тим спрямування державної підтримки на неекономічну діяльність зазначеній категорії платників податку, яка не має на меті отримання прибутку й перебуває в безкоштовному доступі для населення, не містило б ознак державної допомоги. При цьому умови спрямування підтримки на неекономічну діяльність мали бути визначені Надавачем у відповідному акті, чого Надавачем зроблено не було.

5.5.4. Надання пільг зі сплати земельного податку в розмірі 100 відсотків для підприємств та закладів комунальної форми власності, засновниками яких є Сумська міська рада та Сумська обласна рада, за відповідними основними видами діяльності:

*розподілення електроенергії;
забір, очищення та постачання води*

- (184) Надання пільг зі сплати земельного податку зазначеній категорії платників податку не є державною допомогою у розумінні Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання», оскільки не спотворює та не загрожує спотворенням економічної конкуренції.

5.5.5. Надання пільг зі сплати земельного податку в розмірі 100 відсотків для підприємств та закладів комунальної форми власності, засновниками яких є Сумська міська рада та Сумська обласна рада, за основним видом діяльності лікарських закладів

- (185) Надання пільг зі сплати земельного податку в розмірі 100 відсотків для підприємств та закладів комунальної форми власності, засновниками яких є Сумська міська рада та Сумська обласна рада, за основним видом діяльності лікарських закладів за рахунок місцевих ресурсів, що спотворює або загрожує спотворенням економічної конкуренції, створюючи переваги для провадження окремих видів господарської діяльності, є державною допомогою у розумінні Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання».
- (186) Разом із тим спрямування державної підтримки на неекономічну діяльність закладів охорони здоров'я, а саме діяльність, яка спрямована на здійснення соціальної функції в рамках національної системи охорони здоров'я, яка не має на меті отримання прибутку й перебуває в безкоштовному доступі для населення, не містило б ознак державної допомоги. При цьому умови спрямування підтримки на неекономічну діяльність мали бути визначені Надавачем у відповідному акті, чого Надавачем зроблено не було.

6. ОЦІНКА ДОПУСТИМОСТІ ДЕРЖАВНОЇ ДОПОМОГИ

- (187) Відповідно до частини першої статті 2 Закону державна допомога є недопустимою для конкуренції, якщо інше не встановлено цим Законом.

(188) Відповідно до частини першої статті 6 Закону державна допомога може бути визнана допустимою, якщо вона надається, зокрема, для сприяння соціально-економічному розвитку регіонів, рівень життя в яких є низьким або рівень безробіття є високим, та сприяння окремим видам господарської діяльності.

(189) Державна допомога у формі надання пільг таким категоріям суб'єктів господарювання:

- закладам, установам та організаціям, спеціалізованим санаторіям України для реабілітації, лікування та оздоровлення хворих, які утримуються за рахунок коштів державного або місцевого бюджетів;
- підприємствам та закладам комунальної форми власності, засновниками яких є Сумська міська рада та Сумська обласна рада, за відповідними основними видами діяльності:

- пасажирський наземний транспорт міського та приміського сполучення;
- інший пасажирський наземний транспорт, н.в.і.у. (не введені в інші угруповання);
- надання ландшафтних послуг;
- надання інших допоміжних комерційних послуг, н.в.і.у. (не введені в інші угруповання);
- допоміжне обслуговування авіаційного транспорту;
- діяльність із підтримки театральних і концертних заходів;
- функціонування театральних і концертних залів;
- театральна та концертна діяльність;
- будівництво доріг та автострад;
- інші види діяльності з прибирання;
- регулювання чисельності безпритульних тварин шляхом їх вилову, біостерилізації, утримання їх у притулках;
- лікарських закладів,

відповідає пункту 30.2 статті 30 Кодексу.

(190) Оцінка допустимості державної допомоги у формі надання пільг таким категоріям суб'єктів господарювання: закладам, установам та організаціям, спеціалізованим санаторіям України для реабілітації, лікування та оздоровлення хворих, які утримуються за рахунок коштів державного або місцевого бюджету, здійснюється відповідно до статті 55 Регламенту Комісії (ЄС) № 651/2014, в частині щодо галузі багатофункціональної рекреаційної інфраструктури.

(191) Оцінка державної допомоги у формі надання пільг таким категоріям суб'єктів господарювання: підприємствам та закладам комунальної форми власності, засновниками яких є Сумська міська рада та Сумська обласна рада, за основними видами діяльності:

- пасажирський наземний транспорт міського та приміського сполучення;
- інший пасажирський наземний транспорт, н.в.і.у. (не введені в інші угруповання);
- надання ландшафтних послуг;
- надання інших допоміжних комерційних послуг, н.в.і.у. (не введені в інші угруповання);
- допоміжне обслуговування авіаційного транспорту;
- будівництво доріг та автострад;
- інші види діяльності з прибирання;
- регулювання чисельності безпритульних тварин шляхом їх вилову, біостерилізації, утримання їх у притулках;
- лікарських закладів,

здійснюється відповідно до Критеріїв оцінки.

- (192) Оцінка державної допомоги у формі надання пільг підприємствам та закладам комунальної форми власності, засновниками яких є Сумська міська рада та Сумська обласна рада, за відповідними основними видами діяльності:
 діяльність із підтримки театральних і концертних заходів;
 функціонування театральних і концертних залів;
 театральна та концертна діяльність,
 здійснюється відповідно до статті 53 Регламенту Комісії (ЄС) № 651/2014, у частині щодо галузі культури та збереження спадщини.

6.1. Оцінка державної допомоги у формі надання пільг закладам, установам та організаціям, спеціалізованим санаторіям України для реабілітації, лікування та оздоровлення хворих, які утримуються за рахунок коштів державного або місцевого бюджетів

- (193) Багатофункціональна рекреаційна інфраструктура складається з оздоровчих об'єктів багатофункціонального характеру, які пропонують, зокрема, культурні та оздоровчі послуги, за винятком парків відпочинку та готельних об'єктів (пункт 3 статті 55 Регламенту Комісії (ЄС) № 651/2014).
- (194) У Проекті рішення зазначено, що пільга зі сплати земельного податку надається закладам, установам та організаціям, спеціалізованим санаторіям України для реабілітації, лікування та оздоровлення хворих, що відповідає пункту 3 статті 55 Регламенту Комісії (ЄС) № 651/2014.
- (195) Доступ до багатофункціональної рекреаційної інфраструктури повинен бути відкритим кільком користувачам і надаватися на прозорій та недискримінаційній основі (пункт 4 статті 55 Регламенту Комісії (ЄС) № 651/2014).
- (196) У Проекті рішення не зазначено щодо відкритості й доступності багатофункціональної рекреаційної інфраструктури для кількох користувачів, що не відповідає пункту 4 статті 55 Регламенту Комісії (ЄС) № 651/2014.
- (197) Державна допомога (заощаджені від сплати податку кошти) повинна бути спрямована на будівництво або модернізацію багатофункціональної рекреаційної інфраструктури:
 - матеріальні активи (активи, що включають землю, будівлі, та основні засоби) та
 - нематеріальні активи (активи, які не мають фізичного або матеріального втілення, такі як патенти, ліцензії, ноу-хау або інша інтелектуальна власність) (пункти 7, 8 статті 55 Регламенту Комісії (ЄС) № 651/2014).
- (198) У Проекті рішення в переліку витрат, які можуть покриватись державною допомогою, для багатофункціональної рекреаційної інфраструктури передбачено, зокрема, операційні витрати, що не відповідає пунктам 7, 8 статті 55 Регламенту Комісії (ЄС) № 651/2014.
- (199) Розмір інвестиційної допомоги для багатофункціональної рекреаційної інфраструктури не повинен перевищувати значення різниці між дозволеними витратами та операційним прибутком від інвестицій. Операційний прибуток вираховується із суми дозволених витрат заздалегідь, на підставі обґрунтованих прогнозних показників, або за допомогою механізму зворотного повернення (пункт 10 статті 55 Регламенту Комісії (ЄС) № 651/2014).

(200) Проектом рішення встановлено максимальний розмір державної допомоги, що відповідає пункту 10 статті 55 Регламенту Комісії (ЄС) № 651/2014.

(201) Враховуючи викладене, за умови здійснення суб'єктом господарювання економічної діяльності, як зазначено вище, державна допомога, яку надає Сумська МР на підставі Проекту рішення у формі надання пільги зі сплати земельного податку закладам, установам та організаціям, спеціалізованим санаторіям України для реабілітації, лікування та оздоровлення хворих, які утримуються за рахунок коштів державного або місцевого бюджетів, є допустимою державною допомогою за умови, що додаток 2 до Проекту рішення буде містити таку інформацію: «державна допомога, що надається для багатофункціональної рекреаційної інфраструктури, доступ до якої надається на прозорій та недискримінаційній основі широкому колу користувачів, повинна бути спрямована на будівництво або модернізацію багатофункціональної рекреаційної інфраструктури, а саме: на матеріальні активи (активи, що включають землю, будівлі, та основні засоби) та нематеріальні активи (активи, які не мають фізичного або матеріального втілення, такі як патенти, ліцензії, ноу-хау або інша інтелектуальна власність)».

6.2. Оцінка державної допомоги у формі надання пільг підприємствам та закладам комунальної форми власності, засновниками яких є Сумська міська рада та Сумська обласна рада, за відповідними основними видами діяльності:

*пасажирський наземний транспорт міського та приміського сполучення;
інший пасажирський наземний транспорт, н.в.і.у. (не введені в інші угруповання);
надання ландшафтних послуг;
надання інших допоміжних комерційних послуг, н.в.і.у. (не введені в інші угруповання);
допоміжне обслуговування авіаційного транспорту;
будівництво доріг та автострад;
інші види діяльності з прибирання;
регулювання чисельності безпритульних тварин шляхом їх вилову, біостерилізації, утримання їх у притулках;
лікарських закладів*

(202) Відповідно до підпункту 2 пункту 3 Критеріїв оцінки державна допомога для забезпечення розвитку регіонів та підтримки середнього та малого підприємництва є допустимою у разі, коли спрямована на відшкодування суб'єктам господарювання таких витрат:

- витрат на реалізацію інвестиційних проектів (витрати на матеріальні та нематеріальні активи);
- витрат на створення нових робочих місць;
- витрат на провадження основного виду діяльності суб'єкта господарювання (лише для середнього та малого підприємництва);
- витрат (лише для середнього та малого підприємництва) на надання консультаційних послуг, проведення підготовчих досліджень, участь у торгових ярмарках тощо;
- витрат на підтримку новостворених суб'єктів малого підприємництва;
- витрат на оренду землі та будівель;
- витрат, пов'язаних з придбанням орендованого майна, крім землі та будівель;
- витрат на заробітну плату у зв'язку зі створенням отримувачем державної допомоги нових робочих місць.

- (203) Підпунктом 3 пункту 3 Критеріїв оцінки встановлено, що державна допомога для забезпечення розвитку регіонів та підтримки середнього та малого підприємництва є допустимою у разі, коли забезпечується:
- створення нових робочих місць в результаті здійснення інвестиції та збереження їх отримувачем державної допомоги протягом не менше п'яти (для суб'єктів великого підприємництва) та трьох (для середнього та малого підприємництва) років з дня фактичного працевлаштування;
 - здійснення інвестицій, що призвело до збільшення штатних одиниць відповідного отримувача державної допомоги у порівнянні із середнім показником за останні 12 місяців (у разі ліквідації робочих місць протягом такого періоду їх кількість визначається виходячи із загальної кількості нових робочих місць);
 - заповнення вакансій протягом трьох років з моменту створення відповідного робочого місця.
- (204) Проектом рішення передбачено, що вивільнені кошти в результаті застосування пільг зі сплати земельного податку повинні спрямовуватися на витрати, визначені підпунктами 2 і 3 пункту 3 Критеріїв оцінки (крім суб'єктів господарювання, які здійснюють діяльність у сфері спорту, культури, збереження спадщини та багатофункціональної рекреаційної інфраструктури).
- (205) Крім цього, Надавачем надано інформацію, що отримувачі державної допомоги вже спрямовують заощаджені кошти від сплати земельного податку на витрати, передбачені підпунктами 2 і 3 пункту 3 Критеріїв оцінки.
- (206) Отже, Проект рішення відповідає вимогам підпунктів 2 і 3 пункту 3 Критеріїв оцінки.
- (207) Пунктом 4 Критеріїв оцінки встановлено, що до категорій отримувачів державної допомоги для забезпечення розвитку регіонів належать суб'єкти господарювання, що провадять діяльність у будь-якій галузі. До категорій отримувачів державної допомоги для підтримки середнього та малого підприємництва належать суб'єкти середнього та малого підприємництва, що провадять діяльність у будь-якій галузі.
- (208) За інформацією від Надавача, програмою державної допомоги передбачено надання державної допомоги суб'єктам господарювання – платникам податку на землю, які здійснюють діяльність у визначеній Проектом рішення галузі економіки, що відповідає пункту 4 Критеріїв оцінки.
- (209) Пунктом 5 Критеріїв оцінки встановлено, що критерії не застосовуються до суб'єктів господарювання, яких визнано банкрутами, стосовно яких порушено справу про банкрутство, які перебувають на стадії ліквідації, мають прострочену більш як шість місяців заборгованість перед державним (місцевим) бюджетом, Пенсійним фондом України та фондами загальнообов'язкового державного соціального страхування, що підтверджується відповідними органами державної влади, визнають свою неспроможність своєчасно виконати зобов'язання перед кредиторами через незадовільний стан фінансово-господарської діяльності.
- (210) Проектом рішення передбачено, що пільга зі сплати земельного податку не надається суб'єктам господарювання, яких визнано банкрутами, стосовно яких порушено справу про банкрутство, які перебувають на стадії ліквідації, мають прострочену більш як шість місяців заборгованість перед державним (місцевим) бюджетом, Пенсійним фондом України та фондами загальнообов'язкового державного соціального страхування, що підтверджується відповідними органами державної влади, визнають свою неспроможність своєчасно виконати зобов'язання перед кредиторами через

незадовільний стан фінансово-господарської діяльності, що відповідає пункту 5 Критеріїв оцінки.

- (211) Відповідно до пункту 6 Критеріїв оцінки, державна допомога надається в будь-якій формі, крім новостворених суб'єктів малого підприємництва.
- (212) За інформацією від Надавача, державна допомога надається отримувачам у формі встановлення пільги зі сплати земельного податку, що відповідає пункту 6 Критеріїв оцінки.
- (213) Пунктом 7 Критеріїв оцінки встановлено, що у разі коли суб'єкт господарювання є отримувачем державної допомоги за різними програмами державної допомоги та/або індивідуальної державної допомоги, з метою визначення сукупного розміру державної допомоги на забезпечення розвитку регіонів та підтримку середнього та малого підприємництва урахується розмір всіх витрат, зазначених у пункті 3 Критеріїв, за всіма чинними програмами державної допомоги та індивідуальної державної допомоги.
- (214) Проектом рішення передбачено, що сукупний розмір державної допомоги (в тому числі пільг зі сплати земельного податку) на покриття відповідних витрат, якщо суб'єкт господарювання є отримувачем державної допомоги за різними програмами державної допомоги та/або індивідуальної державної допомоги, визначається з урахуванням вимог пункту 7 Критеріїв оцінки допустимості державної допомоги суб'єктам господарювання для забезпечення розвитку регіонів та підтримки середнього та малого підприємництва, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 07.02.2018 № 57, що відповідає пункту 7 Критеріїв оцінки.
- (215) Відповідно до пункту 8 Критеріїв оцінки максимальний розмір державної допомоги для забезпечення розвитку регіонів, у тому числі для підтримки інвестицій та створення нових робочих місць у результаті реалізації інвестиційного проекту, становить:
- для суб'єктів великого підприємництва – до 50 відсотків таких витрат;
 - для суб'єктів середнього підприємництва – до 60 відсотків таких витрат;
 - для суб'єктів малого підприємництва – до 70 відсотків таких витрат.
- Витрати за інвестиційним проектом на придбання нематеріальних активів суб'єктами великого підприємництва повинні становити не більш як 50 відсотків сукупного розміру витрат на реалізацію інвестиційного проекту за рахунок державної допомоги, а для суб'єктів середнього та малого підприємництва — до 100 відсотків.
- (216) Проектом рішення передбачено, що розмір вивільнених коштів від надання пільг зі сплати земельного податку на витрати, зазначені в попередньому пункті, не повинен перевищувати:
- для суб'єктів великого підприємництва – до 50 відсотків витрат відповідно до підпункту 2 пункту 3 Критеріїв оцінки;
 - для суб'єктів середнього підприємництва — до 60 відсотків таких витрат;
 - для суб'єктів малого підприємництва — до 70 відсотків таких витрат,
- що відповідає пункту 8 Критеріїв оцінки.
- (217) Враховуючи викладене, за наявності ознак здійснення суб'єктом господарювання економічної діяльності, як зазначено вище, державна допомога, яку надає Сумська МР на підставі Проекту рішення та Кодексу у формі надання пільги зі сплати земельного податку суб'єктам господарювання, зазначеним у розділі 6.2 цього рішення, є допустимою державною допомогою.

6.3. Оцінка державної допомоги у формі надання пільг таким категоріям суб'єктів господарювання, підприємствам та закладам комунальної форми власності, засновниками яких є Сумська міська рада та Сумська обласна рада, за відповідними основними видами діяльності:

**діяльність із підтримки театральних і концертних заходів;
функціонування театральних і концертних залів;
театральна та концертна діяльність**

- (218) Відповідно до статті 6 Закону державна допомога може бути визнана допустимою, якщо вона надається, зокрема, для цілей підтримки культури, креативних індустрій, туризму та збереження культурної спадщини, якщо вплив такої державної допомоги на конкуренцію є неістотним.
- (219) Згідно з інформацією, наданою Надавачем, отримувачами державної допомоги є заклади культури, які розташовані на території Сумської області, тому вплив заявленої державної допомоги на конкуренцію обмежується регіональним рівнем і є неістотним.
- (220) Допомога надається для культурних цілей та видів діяльності, зокрема, музеїв, архівів, бібліотек, художніх та культурних центрів або майданчиків, театрів, кінотеатрів, оперних театрів, концертних залів, інших організацій живих виступів, установ, що захищають кінематографічну спадщину та інші подібні художні та культурні інфраструктури, організації та установи (пункт 2 статті 53 Регламенту Комісії (ЄС) № 651/2014).
- (221) Метою програми державної допомоги є сприяння окремим видам господарської діяльності, що відповідає частині першій статті 6 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання».
- (222) Допомога може приймати форму:
(а) інвестиційної допомоги, включаючи допомогу на будівництво або модернізацію культурної інфраструктури;
(б) операційної допомоги (пункт 3 статті 53 Регламенту Комісії (ЄС) № 651/2014)).
- (223) Проект рішення містить перелік витрат, які можуть покриватися за рахунок заощаджених коштів від сплати земельного податку для суб'єктів господарювання, які здійснюють діяльність у сфері культури, збереження спадщини.
- (224) Отже, державна допомога, передбачена розділом 6.3 цього рішення, відповідає вимогам пункту 3 статті 53 Регламенту Комісії (ЄС) № 651/2014.
- (225) Розмір інвестиційної допомоги не повинен перевищувати значення різниці між дозволеними витратами та операційним прибутком від інвестицій. Операційний прибуток вираховується із суми дозволених витрат ex ante, на підставі обґрунтованих прогнозних показників, або за допомогою механізму зворотного стягнення. Оператору інфраструктури дозволяється зберігати розумний прибуток протягом відповідного періоду (пункт 6 статті 53 Регламенту Комісії (ЄС) № 651/2014).
- (226) Для операційної допомоги розмір допомоги не повинен перевищувати необхідний для покриття операційних збитків та обґрунтованого прибутку за відповідний період. Це забезпечується заздалегідь, на підставі обґрунтованих прогнозних показників, або за допомогою механізму зворотного стягнення (пункт 7 статті 53 Регламенту Комісії (ЄС) № 651/2014).

(227) Проектом рішення встановлено максимальний розмір державної допомоги, що відповідає вимогам пунктів 6 та 7 статті 53 Регламенту Комісії (ЄС) № 651/2014.

(228) Отже, повідомлена державна допомога, передбачена цим розділом, відповідає положенням статті 6 Закону, частини третьої статті 262 Угоди та статті 53 Регламенту Комісії (ЄС) № 651/2014, а отже, є допустимою державною допомогою.

7. ВІДНЕСЕННЯ ДЕРЖАВНОЇ ДОПОМОГИ ДО ЧИННОЇ

(229) Відповідно до частини третьої статті 16 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» надавачі державної допомоги зобов'язані щороку, до 1 квітня наступного року, подавати Уповноваженому органу у визначеному ним порядку інформацію про чинну державну допомогу, її мету, форми, джерела, отримувачів та їхні частки у загальному обсязі наданої протягом минулого фінансового року державної допомоги у межах відповідної програми або інформацію про те, що протягом звітного року державна допомога не надавалася.

(230) Згідно з пунктом 15 частини першої статті 1 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» програма державної допомоги - нормативно-правовий акт або сукупність актів, на підставі яких певним категоріям суб'єктів господарювання передбачається надання державної допомоги впродовж певного або невизначеного періоду у визначеному або невизначеному розмірі.

(231) Пунктом 18 частини першої статті 1 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» передбачено, що чинна державна допомога - програма державної допомоги чи індивідуальна державна допомога, яка існувала на день набрання чинності цим Законом або щодо якої Уповноважений орган прийняв рішення про допустимість такої допомоги для конкуренції та строк дії якої ще не завершився.

(232) Відповідно до пункту 24 частини першої статті 26 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» виключною компетенцією сільських, селищних, міських рад є встановлення місцевих податків і зборів відповідно до Кодексу.

(233) Водночас Проект рішення було прийнято, ґрунтуючись на нормах чинного Податкового кодексу України, який прийнято Верховною Радою України 02.12.2010.

(234) Отже, враховуючи наведене, встановлення ставок податку та пільг із сплати земельного податку органами місцевого самоврядування на підставі Кодексу є чинною державною допомогою.

(235) Відповідно до Прикінцевих та перехідних положень Закону чинна державна допомога, що існувала на день набрання чинності цим Законом, яка відповідно до рішення Уповноваженого органу визнана недопустимою для конкуренції, має бути приведена у відповідність із цим Законом у строк, визначений Уповноваженим органом, але не більш як протягом п'яти років з дня набрання чинності цим Законом.

(236) Відтак встановлення органами місцевого самоврядування ставок податку та пільг із сплати земельного податку є чинною програмою підтримки суб'єктів господарювання за рахунок місцевих ресурсів, яка існувала на день набрання чинності Законом.

- (237) Отже, державна допомога у формі встановлення пільг із сплати земельного податку є чинною державною допомогою, недопустимою для конкуренції відповідно до статті 2 Закону, і підлягає приведенню у відповідність із Законом.

8. ВІДНЕСЕННЯ ПОВІДОМЛЕНОЇ ФІНАНСОВОЇ ПІДТРИМКИ ДО НЕЗНАЧНОЇ ДЕРЖАВНОЇ ДОПОМОГИ

- (238) Згідно з пунктом 9 частини першої статті 1 Закону незначна державна допомога – державна допомога *одному суб'єкту господарювання*, сукупний розмір якої незалежно від її форми та джерел не перевищує за будь-який *трирічний період* суму, еквівалентну *200 тисячам євро*, визначену за офіційним валютним курсом, встановленим Національним банком України, що діяв на останній день фінансового року.
- (239) Частиною третьою статті 9 Закону передбачено, що **не подаються повідомлення щодо**, зокрема, **незначної державної допомоги**, якщо вона не стосується безпосередньо підтримки експортних операцій або переважного використання продукції вітчизняного виробництва порівняно з імпортованою продукцією.
- (240) Надавач такої допомоги подає Комітету інформацію щодо незначної державної допомоги в рамках проведення Уповноваженим органом *моніторингу державної допомоги* з дотриманням Порядку, форм та вимог щодо подання Комітету інформації про чинну державну допомогу суб'єктам господарювання, затвердженого розпорядженням Комітету від 28.12.2015 № 43-рп, зареєстрованим Міністерством юстиції України 26.01.2016 за № 140/28270.
- (241) Отже, у разі визначення надавачем, що повідомлена державна допомога буде надаватися в розмірі, який не перевищує розміру незначної державної допомоги, у програмі державної допомоги повинно бути зазначено про це.

9. ЗАУВАЖЕННЯ ТА ПРОПОЗИЦІЇ НАДАВАЧА ДО ПОДАННЯ ПРО ПОПЕРЕДНІ РЕЗУЛЬТАТИ РОЗГЛЯДУ СПРАВИ

- (242) Листом від 22.02.2021 № 06.01-18/1487 (зареєстрований у Комітеті 23.02.2021 за № 5-04/2518) Департаментом Сумської МР надано зауваження до Подання по суті порушених питань.

1. Щодо понять «економічної та неекономічної діяльності» суб'єктів господарювання.

- (243) На підставі статті 264 Угоди про асоціацію зазначаємо, що відповідно до пункту 12 розділу 2 Повідомлення Єврокомісії, пояснюючи різницю між економічною та неекономічною діяльністю, Суд справедливості неодноразово постановляв, що будь-яка діяльність, що передбачає пропонування товарів і послуг на ринку, вважається економічною діяльністю.
- (244) Водночас Повідомлення Єврокомісії не містить вичерпного переліку видів діяльності, яка априорі не є і не буде економічною, оскільки внаслідок політичних рішень або економічних подій класифікація відповідної діяльності може змінюватися з часом з неекономічної на економічну і навпаки.
- (245) Отже, виходячи із зазначеного неекономічною діяльністю суб'єкта господарювання є діяльність, результати якої є безоплатними для кінцевого споживача, з урахуванням

соціальної складової такої діяльності для суспільства в цілому та особливостей національного законодавства у відповідній сфері. Наприклад, неекономічною вважатиметься діяльність комунальних некомерційних закладів охорони здоров'я з надання безкоштовних медичних послуг населенню відповідно до Конституції України та законодавства у сфері охорони здоров'я.

2. Щодо спрямування державної підтримки на неекономічну діяльність суб'єктів господарювання, враховуючи те, що останні можуть здійснювати як комерційну, так і некомерційну (економічну й неекономічну) діяльність одночасно.

(246) Відповідно до розділу I Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 30.11.1999 № 291 та зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 21.12.1999 за № 893/4186, рахунки класів 0-7 є обов'язковими для всіх підприємств.

(247) До 4 класу належать Рахунок 48 «Цільове фінансування і цільові надходження», на якому ведеться облік та узагальнення інформації про наявність та рух коштів фінансування заходів цільового призначення (у тому числі отримана гуманітарна допомога).

(248) Тобто, на цьому рахунку повинні бути відображені витрати й доходи залежно від цільового призначення.

(249) Отже, у разі ведення підприємствами окремих рахунків відповідно до цільового призначення доходів та витрат, вони матимуть можливість відображати спрямування заощаджених за рахунок отримання пільги зі сплати земельного податку коштів на свою неекономічну діяльність.

3. Щодо неприбуткових організацій, зокрема закладів охорони здоров'я.

(250) Пунктом 9 розділу 2 Повідомлення Єврокомісії передбачено, що застосування правил надання державної допомоги не залежить від того, чи відповідний суб'єкт створювався з метою отримання прибутку. Неприбуткові організації також можуть пропонувати товари та послуги на ринку. В іншому випадку неприбуткові організації не підпадають під дію контролю за державною допомогою.

(251) Отже, оскільки Надавачем не надано обґрунтування, що підприємства та заклади комунальної форми власності, засновниками яких є Сумська міська рада та Сумська обласна рада, за основними видами діяльності: лікарські заклади, здійснюють неекономічну діяльність (надання безкоштовних послуг населенню), яка б становила не менше 80 % усього обсягу діяльності підприємства, під час прийняття рішення Комітет виходив з того, що такі підприємства здійснюють економічну діяльність.

(252) Разом із тим, якщо Надавач для уникнення надання державної допомоги, у розумінні Закону, вважає за потрібне зобов'язати отримувачів державної підтримки спрямовувати заощаджені від сплати податку кошти на їх неекономічну діяльність, це необхідно чітко визначити у відповідному рішенні, що є підставою для надання державної підтримки, зокрема, у формі податкової пільги. За наведених умов така державна підтримка не буде кваліфікуватися як державна допомога відповідно до Закону.

4. *Щодо підприємств та закладів комунальної форми власності, засновниками яких є Сумська міська рада та Сумська обласна рада, за відповідними основними видами діяльності: допоміжне обслуговування авіаційного транспорту.*

(253) Рішенням Комітету від 20.03.2018 № 127-р визнано, що підтримка у формі збільшення статутного капіталу обласного комунального підприємства «Аеропорт Суми» з дозволом використання на приріст обігових коштів (поточних і капітальних видатків), а саме: виплата заробітної плати, сплата податків і зборів на заробітну плату, оплата спожитої електроенергії, оплата водопостачання та водовідведення, видатки на відрядження, придбання обладнання і предметів довгострокового користування, що виділяються на підставі Бюджетного запиту для обласного комунального підприємства «Аеропорт Суми» на 2018-2020 роки на період з 01.01.2018 по 31.12.2018 у сумі 21 404,4 тис. грн, не є державною допомогою відповідно до Закону.

(254) Заходи підтримки, що розглядались Комітетом під час прийняття вищезазначеного рішення, спрямовувались на покриття поточних та капітальних видатків комунального підприємства «Аеропорт Суми» у 2018 році.

(255) Однак питання, яке досліджується у справі № 500-26.15/71-20-ДД, стосується надання пільги зі сплати земельного податку на 2021 рік.

(256) Наведені в цьому рішенні обґрунтування та висновки застосовуються виключно для цілей застосування положень Закону та не охоплюють правовідносин, що регулюються Законом України «Про захист економічної конкуренції».

Враховуючи викладене, керуючись статтями 7 і 16 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтями 8 і 11 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» та пунктом 1 розділу IX Порядку розгляду справ про державну допомогу суб'єктам господарювання, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 12.04.2016 № 8-рп, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 06.05.2016 за № 686/28816, Антимонопольний комітет України

ПОСТАНОВИВ:

1. Визнати, що підтримка (фінансування), яку буде надавати Сумська міська рада відповідно до проекту рішення Сумської міської ради «Про встановлення плати за землю» у частині надання пільг зі сплати земельного податку:

- органам державної влади та органам місцевого самоврядування, органам прокуратури, військовим формуванням, утвореним відповідно до законів України, Збройним силам України та Державній прикордонній службі України, які повністю утримуються коштом державного або місцевого бюджетів;

- підприємствам та закладам комунальної форми власності, засновниками яких є Сумська міська рада та Сумська обласна рада, за відповідними основними видами діяльності:

розподілення електроенергії;

забір, очищення та постачання води,

не є державною допомогою відповідно до Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання».

2. Визнати, що підтримка (фінансування), яку буде надавати Сумська міська рада відповідно до проекту рішення Сумської міської ради «Про встановлення плати за землю» у частині надання пільг зі сплати земельного податку підприємствам та закладам комунальної

форми власності, засновниками яких є Сумська міська рада та Сумська обласна рада, за відповідними основними видами діяльності:

- пасажирський наземний транспорт міського та приміського сполучення;
- інший пасажирський наземний транспорт, н.в.і.у. (не введені в інші угруповання);
- надання ландшафтних послуг;
- надання інших допоміжних комерційних послуг, н.в.і.у. (не введені в інші угруповання);
- допоміжне обслуговування авіаційного транспорту;
- діяльність із підтримки театральних і концертних заходів;
- функціонування театральних і концертних залів;
- театральна та концертна діяльність;
- будівництво доріг та автострад;
- інші види діяльності з прибирання;
- регулювання чисельності безпритульних тварин шляхом їх вилову, біостерилізації, утримання їх у притулках;
- лікарських закладів,

є **державною допомогою** у розумінні Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання».

3. Державна допомога, передбачена у пункті 2 резолютивної частини цього рішення, є **допустимою** у розумінні Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання».

4. Визнати, що підтримка (фінансування), яку буде надавати Сумська міська рада відповідно до проєкту рішення Сумської міської ради «Про встановлення плати за землю» у частині надання пільг зі сплати земельного податку закладам, установам та організаціям, спеціалізованим санаторіям України для реабілітації, лікування та оздоровлення хворих, які утримуються за рахунок коштів державного або місцевого бюджетів, за рахунок місцевих ресурсів є **державною допомогою** у розумінні Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання».

5. Державна допомога, передбачена у пункті 4 резолютивної частини цього рішення, є **допустимою**, у розумінні Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання», **за умови виконання Сумською міською радою зобов'язань**, а саме: пункт 4 додатка 2 до проєкту рішення Сумської міської ради «Про встановлення плати за землю» викласти в такій редакції: «Заощаджені кошти від сплати земельного податку для багатофункціональної рекреаційної інфраструктури, доступ до якої повинен бути відкритий широкому колу користувачів і надається на прозорій та недискримінаційній основі, повинні бути спрямовані лише на інвестиційні витрати: на будівництво та/або модернізацію такої багатофункціональної рекреаційної інфраструктури, а саме: на матеріальні активи (активи, що включають землю, будівлі та основні засоби) та нематеріальні активи (активи, які не мають фізичного або матеріального втілення, такі як патенти, ліцензії, ноу-хау або інша інтелектуальна власність). Розмір заощаджених коштів від надання пільг зі сплати земельного податку не повинен перевищувати різниці між обсягом інвестиційних витрат та операційного прибутку цієї інвестиції. У разі перевищення цієї суми, отримувач державної допомоги повинен відшкодувати різницю з урахуванням вимог чинного законодавства».

6. Надавач державної допомоги повинен виконати зобов'язання, передбачені пунктом 5 резолютивної частини цього рішення, протягом шести місяців із дня отримання рішення Антимонопольного комітету України.

7. Надавач повинен проінформувати Антимонопольний комітет України про виконання зобов'язань, викладених у пункті 5 резолютивної частини цього рішення, протягом п'яти робочих днів із дня виконання цих зобов'язань.

8. У разі спрямування державної підтримки на неекономічну діяльність суб'єктів господарювання, така підтримка не створюватиме економічних переваг для провадження окремих видів господарської діяльності у зв'язку з її неекономічним характером та не спотворюватиме і не загрожуватиме спотворенням економічної конкуренції, отже, не вважатиметься державною допомогою.

Пункти 2 – 5 резолютивної частини цього рішення застосовуються з урахуванням норм Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» щодо незначної державної допомоги та розділу 8 цього рішення.

Згідно зі статтею 16 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» надавачі державної допомоги зобов'язані щороку, до 1 квітня наступного року, подавати Уповноваженому органу у визначеному ним порядку інформацію про чинну державну допомогу, її мету, форми, джерела, отримувачів та їхні частки у загальному обсязі наданої протягом минулого фінансового року державної допомоги у межах відповідної програми або інформацію про те, що протягом звітного року державна допомога не надавалася.

Відповідно до частини десятої статті 11 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» Антимонопольний комітет України може відкликати прийняте ним рішення, якщо воно прийнято на підставі недостовірної інформації, що призвело до прийняття необґрунтованого рішення, та прийняти нове рішення у порядку, встановленому цією статтею.

Відповідно до частини третьої статті 13 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання», якщо за результатами проведеної перевірки встановлено, що неналежне використання державної допомоги призвело до надання незаконної державної допомоги, Уповноважений орган здійснює розгляд справи про державну допомогу відповідно до статей 11, 12 і 14 цього Закону.

Голова Комітету

О. ПІЩАНСЬКА